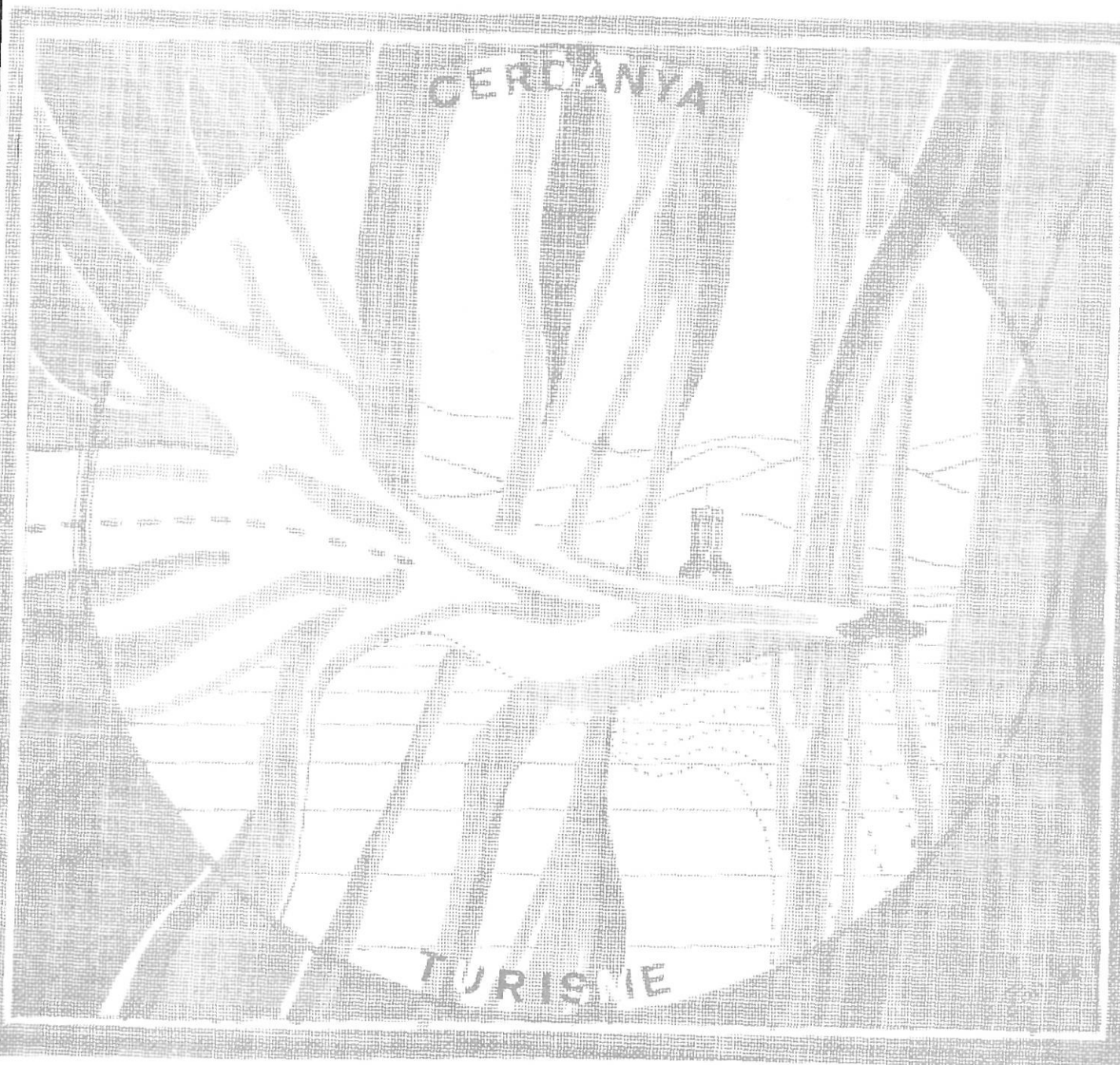

nufaca

número 31

PUBLICACIÓ D'AMICS DE CERDANYA

**VERANO:
LEGAN LOS TURISTAS**

Preu 75 pts.

RESTAURANT

ELÍVIA

Patates al caliu

Graellada de carn

Especialitats
a la brasa

BAR CAFETERIA

RISCO

ESPECIALIDAD EN TAPAS VARIADAS
Y PLATOS COMBINADOS

JOSE ANTONIO, 34

— PUIGCERDA

Restaurant típic de Cerdanya

EL RECÓ

VILALLOVENT
(PUIGCERDÀ)

Telèfons:
88 11 46
88 13 79
88 08 69

FILATELIA MONTANÉ

C/. Morera, 6
PUIGCERDÀ

JOIERIA RELLOTGERIA

J. Fullana

PUIGCERDÀ

FOTO - ESTUDI

Escoles Pies, 15
Tel: 88 03 85
PUIGCERDÀ

AUTO ESCOLA PUIGCERDÀ

Victòria, 4, 1º
PUIGCERDÀ

HOTEL

RESTAURANTE

DIRECTOR:
JULIO PEREZ DE ROZAS

TOSAS-SASTRE

José Antonio, 4 PUIGCERDÀ

Plaza Cabrinetty, 16
Tfno. — 88 01 00
PUIGCERDÀ

EUROPA

número 31

rufaca

Publicació de l'Associació
"Amics de Cerdanya"

Consell de Redacció:

F. X. Bosom
Pere Capdevila
Miquel Casanovas
Rosa Cuesta
Pere Domingo
Laura Fabra
Emili Guirao
Pep Martí
Carme Moreno
Joan Peitx
Josep Peitx
Dolors Picas
Xavier Pujol (corrector)
Jean Paul Poirier (il·lustració)
Meritxell Sastre
Ramon Solà
Josep M. Tosas

Col·laboradors:

El Biògrafa
Cu-Cut
Pere Font
Juan Fullana
Salvador Galcerán
Roger Giral (França)
Nostàlgic
Carme Clausell (França)
Rosa M. Martínez
El Trovador
Josep Vigo

Edita: AMICS DE CERDANYA

Antic Edifici dels Escolapis
plaça Balvedere, s/n
PUIGCERDA

T. 88 12 13
88 02 69
88 12 25

Composició i muntatge:

equip VILETA 12
Artesa de Lleida

PUBLICACIO MENSUAL.

La direcció de la revista no es fa responsable dels judicis personals dels seus col·laboradors.

editorial

Des de fa uns mesos se'ns comenta que la RUFACA ha baixat molt, que no hi possem coses interessants, en fi, que la cosa no marxa gaire. Hem de reconèixer, sens dubte, que és veritat. La cosa no marxa i no marxa per la senzilla raó de que a la revista són quatre gats.

Tots tenim la nostra feina i el temps que podem dedicar a RUFACA és limitat i per això a vegades no es fan moltes coses que es podrien fer i que creiem interessants però no tenim el temps material de fer-les. Cal dir també que RUFACA travessa greus moments econòmics, en un moment de crisi com l'actual els preus es disparen i és molt difícil intentar mantenir la revista. També hem de dir que estem fracament desmoralitzats: la revista no es vend, la gent no hi col·labora i tot això fa que ens demanem, a vegades, si la revista interessa de debò o si estem fent el ximple.

La veritat és que estem tots una mica esgotats i això es reflecta en el contingut de la revista. Potser és reptir molt les coses però ens agradaria que aquesta editorial serveixi una mica per reflexionar i per veure que una revista comarcal és molt important però hem de fer-la entre tots i únicament així conseguirem una bona revista, una revista que interessi a tota la gent de la comarca. Una vegada més us hem de recordar que RUFACA està oberta a tothom, tota persona que tingui alguna cosa que dir, que escrigui, nosaltres li publicarem.

RUFACA

sumari

EDITORIAL	3	RECUILL	16
ACTUALITAT CERDANA		FOTO DENUNCIA	17
¿No esten de Festes?	4	COL·LABORACIONS	
Resumen Económico Fiestas 1980	5	Recondando a un gran Patricio	17
El Pla comarcal en marxa	6	ENSENYAMENT	
El Pla d.obres i serveis 1980	6	Formació Professional	18
El Relotger del Campanar	7	L'ensenyament a Cerdanya	18-19
Encomiable actuació	8	TEATRE-ART-CINEMA	
Majorettes	8	Teatre en Puigcerdà	19
Flash	9	CULTURA	
Fiestas de San Jaime	9	Localització d'un Dolmen	20
(De la Vanguardia) El Aerodromo	9	El nostre meseu	20-21
Debe abrirse	9	ESPORTS	
DES DE L'ARXIU		Club Poliesportiu Puigcerdà	21-22
L'ull del Basilisc	10	LLETRES	23
RIALLES	11	RUFACADES	24
SALVEM EL CATALA	12	CARTES A RUFACA	24-25-26
XERRANT			
Turisme	13-14-15-16		

¿NO ESTEM DE FESTES?

En una época como esta, en la que se celebran las principales fiestas propias de nuestra Villa, hemos creído que sería interesante hacer un análisis de las mismas, sobre todo en base a una cierta insatisfacción general que se recoge de los comentarios y críticas que la población ha ido efectuando a raíz de la celebración de las mismas.

Lo cierto y lo palpable es que el hecho de celebrar cualquier festividad en Puigcerdà no despierta mucho interés o al menos esas ilusiones que suelen despertar actos de este tipo, arraigados en la cultura de los pueblos. El caso es, y así parece ser, que se recibe a las fiestas con la misma indiferencia monótona o apatía con que se observa en Puigcerdà cualquier tipo de actividad cultural. Si se ha tenido la oportunidad de estar presente en la celebración de fiestas de otras poblaciones, contando quizá con menos medios económicos que Puigcerdà, uno ha de sentir envidia obligatoriamente de ellas, no precisamente por el tipo de organización o de actos que se efectúen, sino por la ilusión, alegría y deseos con que se celebran. Hemos oído comentar muchas veces, como se acoge en otras partes de nuestro país a personas que acuden a las festividades que allí se celebran y que quedan encantadas. No se trata de hospitalidad que aquí también la tenemos, sino de lo que se ofrece, de la motivación que se nos presenta, de esa alegría que nos contagia, de la propia actitud tan abierta con que se nos recibe.

Hemos de plantearnos si nosotros podemos ofrecer esa motivación, cuando ni siquiera nos sentimos motivados o cabría pensar a veces, identificados con nuestras fiestas, si cuando nos hallamos en medio de las mismas nos sentimos como frustrados y la fiesta fuera algo ajeno a nosotros mismos.

Hemos considerado oportuno mantener un diálogo con la Comisión de Fiestas del Ayuntamiento con el fin de que nos expresara la opinión acerca de la problemática que envuelve a las fiestas.

Trataremos de sintetizar y expresar de forma concreta el contenido de la entrevista:

Centrada la temática sobre lo que podríamos llamar "impopularidad" de nuestras fiestas extraemos las opiniones o consecuencias que derivan de este planteamiento:

— La principal problemática con que se encuentra el Ayuntamiento es con la cuestión económica. El presupuesto se ve superado por los costos reales y cualquier acto que se organice tiende a ser cada vez más caro. Cuando se superan los presupuestos se tiene que recurrir a la colaboración económica del pueblo, lo que también representa aumentar este tipo de impopularidad ya que es la población la que tiene que "rascarse los bolsillos" a todas horas.

— Por otra parte, lo que podría llamarse como colaboración "moral" por parte de la población, es mínima, lo que supone, a la hora de organizar las fiestas, hacerlo en base a suposiciones que puedan interesar de una forma u otra al pueblo.

RUFACA plantea a la comisión de fiestas si el Ayuntamiento ha procurado encontrar los canales válidos que permitan y posibiliten de una forma real la colaboración del pueblo.

A esto, la comisión de fiestas responde que efectivamente el Ayuntamiento ha tratado de conectar con la población de tal manera que se han mantenido unas reuniones para confrontar opiniones pero que la asistencia a las mismas ha sido mínima y de esta forma, muy poco representativa. Una de las ideas que circulaban era la de crear una especie de comisión mixta pueblo-ayuntamiento con el lógico motivo de construir la celebración de fiestas entre todos.

En otro sentido, el Ayuntamiento constata, al pedir la colaboración económica del pueblo, que éste se siente defraudado con respecto a otras gestiones propias del Ayuntamiento pero que han de estar diferenciadas puesto que son aspectos no relacionados.

En nuestra conversación sale a colación las fiestas de las calles y la fiesta del lago. En cuanto a las primeras el Ayuntamiento no puede aportar ningún tipo de subvención. A la cuestión de si la fiesta del lago, tan representativa para Puigcerdà, podría ser mejorada o que pudieran entrar elementos nuevos en su estructura que darían otro enfoque a la misma, la comisión de fiestas aclara que no puede tomar una decisión de este tipo puesto que no sabe si el pueblo lo aceptaría de buen grado. Por ejemplo en el caso de que se suprimieran los fuegos artificiales, tan tradicionales, por otro tipo de actividad, sea cual fuera, ¿el pueblo estaría de acuerdo con ello?

A la cuestión de si la comisión de fiestas se siente satisfecha por la labor realizada se nos responde que ésta ha intentado llevar a cabo su labor, satisfaciendo al máximo las aspiraciones de la Villa, pero se sienten muy necesitados de la colaboración ciudadana. Por otra parte creen que las fiestas de este año han mejorado con respecto de las del año anterior puesto que la experiencia les ha permitido subsanar errores y planificar de forma más positiva las actuales.

Como punto final de la entrevista la comisión de fiestas quiere hacer constar su agradecimiento a la junta del Casino por toda la colaboración al permitir que la fiesta se realizara en el mismo.

RUFACA piensa que el Ayuntamiento ha de poner su esfuerzo en encontrar esa conexión con el pueblo y ofrecerle al mismo tiempo aquellas posibilidades que estén a su alcance para que podamos celebrar unas fiestas auténticamente populares y válidas para todos. Sin embargo hemos de ser conscientes de que hasta ahora el pueblo ha prestado una colaboración mínima, exceptuando la económica, a la hora de planificar las actividades.

Si hemos de ser realistas y objetivos hemos de pensar que en Puigcerdà le importan muy poco sus fiestas y por tanto, si el pueblo tiene el derecho a exigir unas fiestas dignas también debemos pensar en nuestra exigencia personal a la hora de colaborar. La fiesta es una cuestión puesto que, de otra forma, no tiene sentido y de lo que se trata es de vivir las fiestas en donde la ilusión y la alegría sea el punto común que nos una a todos. R.

RESUMEN ECONOMICO DE LA FIESTA

DEL "ROSER 1980"

SALIDAS:

Arreglo decoración "Ceretano"	150.000,-
Contrato Lucha Libre	90.000,-
Contrato Festival Infantil	35.000,-
Contrato Conjunto Elie Portal	160.000,-
Contrato Costa Brava (2 días)	260.000,-
Contrato Orquesta Marina	135.000,-
Pago B. Cruz Roja y Majorettes	28.650,-
Portadores Gigantes	6.000,-
Taquillera y porteros	15.000,-
Cabezudos (16)	4.600,-
Comida porteros Casa Dosta	2.400,-
Hotel, Restaurante C. Brava y Marina	68.832,-
Anuncios y propaganda F. Mayor	16.250,-
Colocar carteles F. Mayor	1.500,-
Varios:	
Pago Sr. pasar anuncio Libro Fiestas	16.000,-
Tiras Rifa Fiesta Infantil	250,-
Trofeos F. Mayor (Sr. Fullana)	3.200,-
Pago Imprenta Fornesa Roser 1979	34.132,-
Esbart Alp Fiesta Rigolisa	12.000,-
TOTAL	1.038.814,-

PENDIENTE DE PAGO:

Sdad. Autores Fiesta	?.....
Trofeos Futbol, Ciclismo, etc.	?.....
Dafis electricista Casino "Roser"	?.....
Libro de Fiestas Imprenta Maideu	153.272,-

ENTRADAS:

LIBRO DE FIESTAS:	
84 anuncios de 750 pts.	63.000,-
90 anuncios de 1.500 pts.	135.000,-
22 anuncios de 2.500 pts.	55.000,-
2 anuncios de 3.500 pts.	7.000,-
1 anuncio de 4.000 pts.	4.000,-

LUCHA LIBRE:

Hombres y señoras 368x200	73.600,-
Niños (menores 15 años) 68x100	6.800,-

BAILE "CASINO" (Domingo):

349 entradas señora a 200 pts.	69.800,-
375 entradas caballero a 300 pts.	112.500,-

BAILE CASINO (Lunes):

254 entradas señora a 200 pts.	50.800,-
230 entradas caballero a 300 pts.	69.000,-

BAILE "CASINO"

75 abonos señora a 150 pts.	11.250,-
63 abonos caballero a 250 pts.	15.750,-

Excmo. AYUNTAMIENTO Comisión de Fiestas:

Primera entrega en metálico	250.000,-
Segunda entrega en metálico	150.000,-
TOTAL	1.073.500,-

TOTAL ENTRADAS 1.073.500,-

TOTAL SALIDAS 1.038.814,-

TOTAL 34.686,-

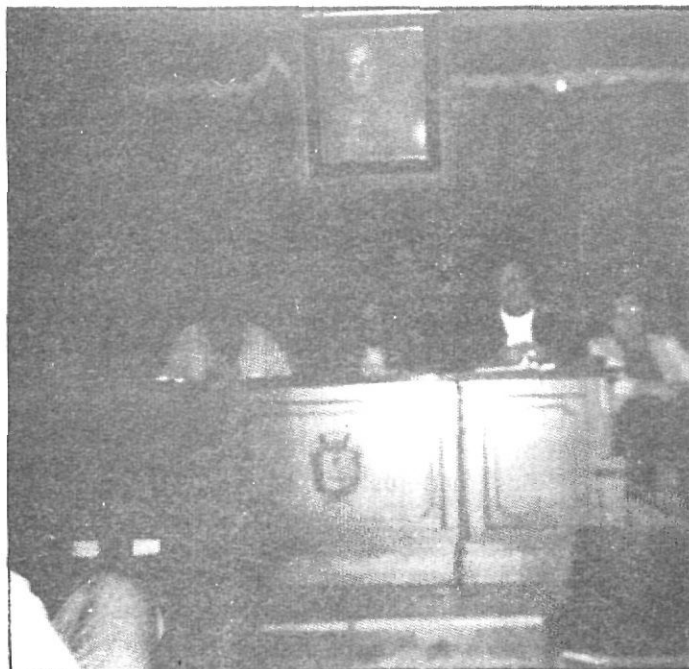
RESUMEN: De lo que se deduce, que si hay un SALDO A FAVOR de la Comisión de Fiestas de 34.686 Ptas., hay que tener en cuenta las 400.000,- Ptas. adeudadas por el Excmo. Ayuntamiento para el Roser, o lo que es igual, que actualmente existe un DEFICIT de 365.314,- Ptas. que son en teoría y en la práctica en contra de la Comisión de Fiestas; solamente después del Roser 1980.

NOTA: Existen todos los comprobantes a disposición de cualquier persona que los solicite.

La Comisión de Fiestas

EL PLA COMARCAL EN MARXA

EL PLA D'OBRES I SERVEIS
DE 1980

El Pla Comarcal ha començat a encaminar-se. Així es posà en evidència el dia 10 de juliol, en un acte de presentació de l'equip tècnic encarregat de redactar-lo. A l'acte hi assistiren representants dels consistoris afectats: els municipis de la part de la Cerdanya adscrita a la província de Girona (Puigcerdà, Guils, Llívia, Meranges, Ger, Isòvol, Fontanals, Bolvir, Alp, Das i Grus).

L'equip encapçalat per Fernández de la Reguera, després d'agrair als alcaldes la confiança que havien dipositat en ells, es presentà com un col·lectiu complet (4 arquitectes, 2 advocats, 1 economista, 1 enginyer, i un aparellador) i independent. Donaren constància desseguida de que es trobaven davant un Pla Comarcal, malgrat en realitat es tracti d'un conjunt de plans coordinats dels municipis esmentats. La diferència des del punt de vista jurídic —se'ns explicà— estriba en què d'aquesta forma són els Ajuntaments, cada un d'ells, els que tenen la iniciativa. I d'aquí que es reconegué d'antuvi la importància de la gestió posterior al planejament.

El pla mínim que fixaren fou el de dos anys, però aquest fou a ulls d'alguns assis-

tents un plaç extremadament optimista. La seva vigència serà de 8 anys: un primer quadrienni, una revisió i un altre quadrienni.

Feta la presentació, passaren a les propostes concretes per tal d'avançar en la feina: la creació d'un òrgan consultiu format per un representant i un suplent de cada municipi que sigui el seu interlocutor vàlid i la formació d'un òrgan tècnic que sigui el braç executor, constituït pels arquitectes municipals.

Per resumir la filosofia amb que l'equip parteix per a realitzar el planejament esmentem la definició que es fa de la Cerdanya, "El Parc Cerdà". Després d'un col·loqui en què no faltaren els acudits es donà per acabat aquest primer contacte amb el compromís formal dels Ajuntaments de nombrar abans de final de mes els seus respectius representants.

A la sortida, les evidents dificultats de coordinació i d'arribar a acords entre els Ajuntaments eren comentades amb un to d'escepticisme, però, en principi, s'havia obert el camí.

En una sessió extraordinària, el ple de la Diputació de Girona aprovà la proposta de l'avantprojecte del Pla d'Obres i Serveis de Catalunya en l'àmbit de la "província".

Segons paraules del president Arcadi Calzada, a ràdio Olot, arrel de les peticions presentades per 110 ajuntaments de la demarcació s'havia tingut que elaborar uns criteris selectius, basats en els mateixos en que es feia la convocatòria per tal de poder distribuir el total dels diners destinats a subvencions (uns 140 milions de pessetes) a nivell de totes les comarques "gironines". Podrien resumir-se de la següent manera:

- 1.— Cicle de l'aigua: abastament, sanejaments.
- 2.— Obres amb projecte redactat, i que per tant tenen la possibilitat de realització immediata.
- 3.— Obres o serveis que representen continuació d'altres ja anteriorment subvencionats.
- 4.— Obres o serveis urgents i de necessitat immediata.

Dels 110 ajuntaments peticionaris, 35 han sortit "afavorits" per aquestes subvencions, entre els quals hi ha el de Puigcerdà que havia presentat quatre projectes, per valor d'uns cent milions de pessetes, i que corresponien al projecte de sanejament i abastament de l'aigua, a la construcció del nou escorxador, a un nou accés al poliesportiu i a l'ampliació del parc de bombers.

L'aportació, doncs, que farà la Generalitat i la Diputació a Puigcerdà, correspon al cicle de l'aigua i serà per uns 7 milions.

R.

RECTIFICACIO

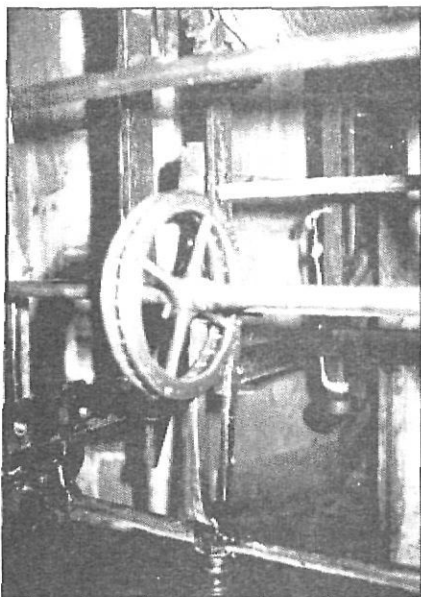
A l'article aparegut a la RUFACA anterior amb el títol "Per la modernització de les carreteres", quan es parlava dels parlamentaris presents a l'acte es va omitir l'assistència de representants de Centristes de Catalunya. Esperem paliar amb aquesta nota la involuntària omissió.

R.

EL RELLOTGE DEL CAMPANAR DE PUIGCERDA: UNA OBRA D'ARTESANIA

Al campanar de Puigcerdà hi ha un rellotge que des de temps molt endarrerit ha estat el control sonor del temps a la Vila. Aquest rellotge, que deu tenir més de cent anys, és actualment una peça de museu. Pel que es veu, l'havia fet un ferrer a base de cops de mall. En el temps en què es va fer aquest rellotge no hi havia ni màquines de foradar i soldadura elèctrica. Només fornal, martell i enclusa. Si tenim en compte això, és ben curiós, que encara funcioni i que per les toleràncies que té la maquinària es mogui relativament poc. El rellotge en qüestió no ha pas funcionat sempre. Va estar parat alguns anys perquè ningú no se'n ocupava. Estava averiat i una casa de Barcelona que es dedicava a adobar-ne havia demanat molts diners per la seva reparació. Fou l'any 1974, pels volts de Pasqua, que per iniciativa d'en Masip que era a l'Ajuntament es va fer donar un cop d'ull al rellotge al nostre company Xavier. La qüestió va ser que a base de neteja i de fer alguna peça que hi faltava es va tornar a posar en marxa. A partir d'aleshores el rellotge s'ha anat controlant i adobant-li les averies que per desgastament de la maquinària es presenten.

El nostre rellotge té un petit problema: Cal donar-li corda cada dia. Es semblant a un rellotge d'aquests de paret amb pesos suspesos amb cadenes que es tornen a fer

Detall del rellotge.

pujar estirant la cadena per l'altra banda. L'única diferència és que els pesos del nostre rellotge són molt grossos i van suspesos amb cables d'acer enrotllats en uns tambors. Per donar la corda cal accionar els tambors amb l'ajut d'una maneta i anar cargolant el cable fins que els pesos són dalt. D'això se n'encarrega el Manelet. Aquesta feina la compagina amb el seu horari laboral a l'Ajuntament. Per això li hem fet una entrevista mentre li anava a donar la corda d'un dia qualsevol.

RUFACA.— Quan temps fa que t'encarregues de vigilar i donar corda al rellotge?

Manelet.— Uns 6 anys. Des de que el van adobar.

R.— Et dona molta feina això?

M.— Home, és molèstia de pujar les escales, com que és tan amunt. . .

R.— S'hi està molta estona a donar-hi corda?

M.— No. Entre pujar i baixar uns 20 minuts; no estic pas més.

R.— Això ho compagines amb la teva feina, oi?

M.— Sí, ho faig durant les hores de treball. Abans ho feia havent plegat, però com que no em donaven res, ara ho faig així.

R.— A quina hora l'hi dones la corda?

M.— Un cop han tocat les 8 del matí, o sigui, cada 24 hores.

R.— I si alguna vegada pel que sigui no la hi pots donar, que passa?

M.— Doncs que es para, i llavors s'ha de posar tot a l'hora una altra vegada perquè es desajusta. Si hi ha alguna cosa rara vaig a buscar el Xavier. . .

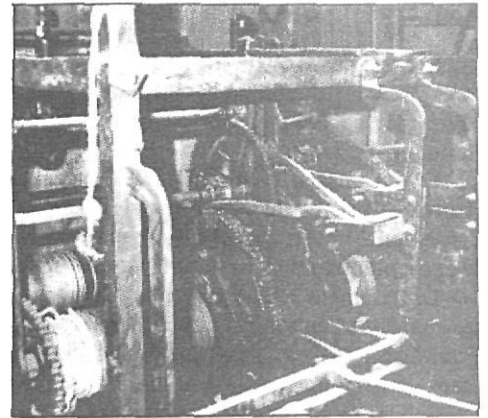
R.— Es molt pesat això de fer pujar els pesos?

M.— Home, la corda del rellotge i la de les campanes dels quarts no; ara la de les hores sí. Com que els pesos són tan grans per poder fer tocar la campana gran, aquella costa molt més. Ho he de fer en dues vegades. Amb una no puc pas. . .

R.— Creus que el rellotge va bé o malament?

M.— El rellotge en general va bé. Es mou un o dos minuts endavant o endarrera cada dia i ho corregeixo quan li dono la corda. Ara, quan pugen al campanar a repicar les campanes o al que sigui, gairebé sempre queda com una cabra. Llavors la gent se'm queixa que no va bé. . . Mira, el dia de la Festa Major mateix, em van demanar la

La maquinària del rellotge i accionament de les campanes.

clau per anar a repicar campanes i l'endemà ja estava espatllat. Hi vam haver de pujar més de dues vegades per poder adobar-lo. Ara ja torna a anar bé.

R.— O sigui que aquest rellotge mentre no el toquin ni el deixin parar va bé, oi?

M.— Normalment sí. Jo el controlo quan donen l'hora a la ràdio i el poso a l'hora.

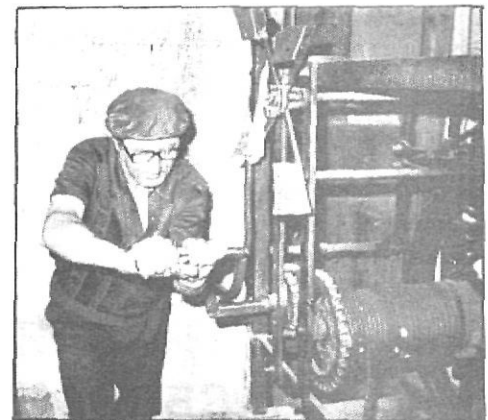
R.— Voldries dir alguna cosa més sobre el rellotge?

M.— Doncs. . . que jo estic content d'encarregar-me'n. Que ho faig tan bé com puc; i que m'agradaria que no hagués de deixar la clau cada festa als de la brigada. Que l'Ajuntament en fes fer una per a ells. També he de dir que moltes vegades he hagut de pujar a les fosques, perquè hi ha el llum averiat. I s'hi està dies i dies així. Aquesta última vegada que es va espatllar el rellotge, el van haver d'adobar sense llum.

R.— Bé. En nom de RUFACA moltes gràcies, Manelet.

M.— De res, a vosaltres.

EI VICE

El Manelet donant corda al rellotge.

ENCOMIABLE ACTUACIO CONTRA FLAGRANT DESACATAMENT A LA AUTORITAT EN MATERIA URBANISTICA

El conegut constructor de Puigcerdà Andrés Costa, té una obra suspesa a causa d'un plet pendent de resolució en el terme municipal d'Urus.

L'Ajuntament va intentar vèries vegades trobar alguna solució al problema sense aconseguir-ho, ja que el dit constructor no va acceptar cap de les possibles solucions.

Darrerament i fent cas omís a la suspensió existent i en un intent d'avassallar a l'Ajuntament, va enviar un important contingent de personal per a continuar l'obra.

Se'l va requerir per dues vegades en presència de testimonis sense fer-ne cap cas. A la tercera es procedí a precintat l'obra en presència de la Guàrdia Civil.

El que té d'important la notícia és l'eficac col.laboració de la Benemèrita i la gran solidaritat del poble que, com un sol home, es posa al costat de l'Ajuntament acompanyant-lo en bloc en les tres ocasions en que s'actuà. Igualment la Generalitat, la Diputació i Urbanisme, apoiaren en tot moment aquest poble en les actuacions portades a terme.

Aquesta exemplar conjunció del poble, Organismes i Benemèrita han de ser exemple i d'estímul per evitar a altres contrades abusos que, com el present, han de ser radicalment cercenats.

Un de Grus

REPRESENTACION DE NUESTRAS MAJORETTES Y BANDA DE LA CRUZ ROJA EN PERPIGNAN

El pasado día 13 de julio se celebró en Perpignan un festival denominado "De las dos Cataluña's", con motivo del cual se presentaron varios grupos de Majorettes y Bandas de Música de ambos lados de la fronte-

ra. Según datos obtenidos en dicha ciudad, los participantes alcanzaban el número aproximado de 700 personas.

El equipo de Banda y Majorettes de la Cruz Roja de la Cerdaña realizó un destacado papel quedando en segunda y cuarta posición respectivamente, y obteniendo como premios: una copa, una medalla y la consideración de participantes y asistentes a dicho festival.

Próximamente se celebrará una proyección de películas en las que se intentará recoger la historia del grupo, también se hará una exposición de fotografías. El lugar, día y hora se avisará con antelación.

NUESTRA ENHORABUENA

LLET D'ALTA MUNTANYA ESTERILITZADA

LA TROBAREU A TOTES LES BOTIGUES DE LA CERDANYA EN BOTELLA DE LITRE I MIG

CERDANYA - PUIGCERDÀ

Noticias de última hora nos informan de la futura creación de un merendero en el pueblo de Vilallovent, el cual se quiere abrir para el 15 de agosto próximo. Otros rumores que se oyen, es que no se sabe de donde van a sacar el agua, pues el lugar donde se piensa instaurar no tiene agua y en todo caso habría que ir a buscarla un poco lejos. En el próximo número les ofreceremos más información.

"FIESTAS DE SAN JAIME"

El 25 de julio, día de San Jaime, su celebración culmina en nuestra comarca, como ya es tradición, en la ermita de Rigolisa, una de tantas ermitas del camino de Santiago. Por la mañana a las 10 horas se celebró la misa, sin la realización de ningún acto más. Para las 6 horas de la tarde se programó un "Aplec de Sardanas", que, a diferencia de otros años, las había por la mañana y por la tarde.

Los sardanistas nos quedamos un tanto desilusionados pues esperábamos que fuesen con "Cobla", ya que el jueves no pudimos bailarlas porque se decía que se reservaba a ésta para el viernes, pero no fue así. Los rumores que por allí circulaban eran de que no avisaron con bastante tiempo a los músicos, y que éstos no pudieron subir para tal fecha por estar ya comprometidos. La Cobla se sustituyó por discos, pero por lo visto no causó el mismo efecto, haciendo que mucha gente que hasta la ermita se había desplazado, se marchase. Comparado con otros años, el aspecto y el ambiente de la fiesta era un poco triste: sólo había una pequeña "rotllana" bailando, cosa que el fechas pasadas, no se podía ni bailar por la afluencia de público.

Al igual que otras veces, también se montó el pequeño "chiringuito" en donde despachaban meriendas y refrescos para los que querían merendar al aire libre y a la vez contribuir a los gastos de la fiesta. Y para variar un poco, la jornada finalizó este año con la actuación del "Esbart d'Alp", que tuvo lugar en lo que se cree que será la futura pista de jockey, del Polideportivo. Nos amenizaron el final de la tarde con varias danzas típicas de Catalunya en general, encontrando así de Vilafranca del Penedès, de la comarca del Bergadà, de la Seu d'Urgell y de nuestra comarca también, unas de un aire más popular y alguna otra de aire cortesano, combinadas todas ellas de arcos de flores, de pañuelos o de telas bordadas que adornaban las cabezas de las jóvenes que bailaban. De esta manera transcurrió la festividad de San Jaime en nuestra comarca.

(de "La Vanguardia") EN LA Cerdanya EL AERODROMO DEBE ABRIRSE AL TRAFICO INTERNACIONAL

La medida favorecería a la industria turística y rompería el aislamiento que sufre la comarca.

Los senadores gerundenses señores Ferrer y Sobrequés han solicitado del Gobierno que se conceda la correspondiente autorización para que el aeródromo de la Cerdanya pueda abrirse al tráfico internacional, lo que vendría a suponer una indudable mejora para las comunicaciones de la comarca.

Como quiera que se produce una excesiva tardanza en conceder al aeródromo de la Cerdanya la autorización definitiva para que pueda abrirse al tráfico internacional en lo que se refiere a la aviación general, los parlamentarios gerundenses Ferrer Gironés y Sobrequés Callicó se han dirigido al Gobierno para que sea concedida dicha autorización, habida cuenta de que se han cumplimentado todas las exigencias que la dirección general de Transporte Aéreo consideró necesarias. En agosto de 1978 la propiedad del aeródromo citado, ubicado en el municipio de Das, donde desarrolla sus actividades en régimen de arrendamiento el Real Aeroclub de Cerdanya, a petición de la mancomunidad municipal de la comarca, inició las gestiones tendentes a abrir el campo a la aviación en general, además de la deportiva, contestando la dirección general de Transporte Aéreo, en 29 de octubre de 1979, no haber inconveniente en que el aeródromo se abriera al tráfico internacional, en cuanto a la aviación en general siempre que se dispusiera de la conformidad del Gobierno Civil y de la dirección general de Aduanas. Con fecha 17 de diciem-

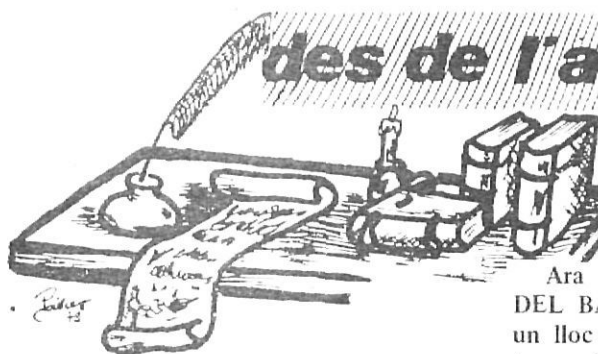
bre último, el Gobierno Civil de Girona aseguraba ante la Subsecretaría de Aviación Civil los servicios de policía en el aeródromo y, en igual sentido, lo hizo la dirección general de Aduanas, por lo que se refiere al control aduanero.

NO SE HA RECIBIDO CONTESTACION ALGUNA.

Sin embargo, a pesar de haber transcurrido estos meses y de reiteradas peticiones formuladas ante la dirección general de Transporte Aéreo, no se ha recibido contestación alguna y, en consecuencia, no se ha conseguido la autorización definitiva, con el consiguiente obstáculo para las actividades de dicho aeródromo al haber iniciado gestiones con "tour operators" para lograr vuelos "charter" de carácter turístico, habiéndose abortado, en consecuencia unas iniciativas que podían tener sus frutos. En igual sentido, al tener el aeródromo carácter internacional, era posible la recepción de avionetas privadas procedentes de otros países europeos, posibilitando la comunicación aérea de la Cerdanya con otros núcleos que, por falta de la referida autorización, hasta ahora no ha podido tener efecto.

No hace falta insistir en la necesidad de dicha autorización para que el aeródromo de la Cerdanya pueda abrirse al tráfico internacional en cuanto a la aviación en general, ya que al ser dicha comarca víctima de un grave y secular aislamiento debido a sus deficientes comunicaciones, de esta manera se rompería este aislamiento y a la vez se favorecería una industria turística de considerable relevancia.

J. V.

“L'ULL DEL BASILISC”

A la pàgina 11 de RUFACA, número 30 corresponent al prop passat mes de juliol, i amb el títol “TROBALLE ARQUEOLÒGIQUES”, hom parla de la galeria subterrània que ha aparegut amb motiu de les obres de reconstrucció d'una casa a la placeta de l'Ajuntament. Allí es diu que “encara no es sap fins a on poden arribar les comunicacions” d'aquella galeria; i afegeix que “sembla fer-se realitat la llegenda de que Puigcerdà està tot traspasat per galeries subterrànies”, etc. . .

Efectivament, amb motiu de les esmentades obres, tothom ha pogut veure l'arc que dona entrada al subsòl de la placeta de l'Ajuntament, cosa que ha donat lloc a molts comentaris.

Ara bé, com que hi ha molta gent desco-neixedora de l'origen i significat d'aquelles galeries, i fins alguns, potser, sobradament maliciosos, que davant d'una troballa, per ells fins ara desconeguda, solen dir falòrnies i disbarats tan exhorbitants que no tenen ni ombra de verosimilitud, i a més a més, degut a preguntes que alguns amics m'han fet sobre aquest tema, en permeto donar-ne una breu explicació, amb alguns aclariments sobre d'altres coses, per tal de desfer malentesos i aclarir conceptes sobre alguns fets històrics de la nostra vila.

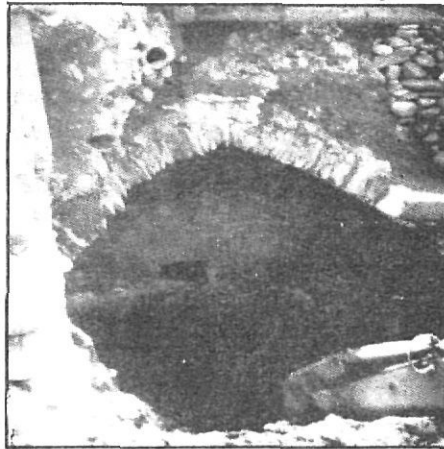
L'esmentada GALERIA, dones, anomenada “L'ULL DEL BASILISC” consisteix en un corredor —amb volta de pedra— que, des de les cases veïnes d'aquella placeta, va a sortir en un tros d'hort que hi ha al capdavall de la mateixa placeta, pel damunt de la font. A l'esmentat corredor o galeria hi tenien accés —és a dir, hi comunicaven— no solament la casa que actualment s'està reconstruint, sinó també: la Casa de la Vila o Ajuntament, i les cases on avui hi estan edificats el Banc de Crèdit i la Caixa Provincial edificis, tots ells, que en reconstruir-se, destruïren i taparen llur conducte o comunicació a la referida galeria. —Enmig d'aquell corredor hi havia un espai —a tall de saleta amb taula i uns seients, tot de pedra; tanmateix no sabem pas si aquesta saleta ha quedat coberta amb el transcurs del temps i amb les runes dels accesos ja destruïts i tapats.

Ara bé, ¿quina utilitat tenia “L'ULL DEL BASILISC”? —Molt interessant: Era un lloc de refugi i per a escapar-se en temps bel·licosos imminents. Sabem que sovintejaven els atacs i entrades de francesos a Puigcerdà; aleshores els còsols i altres “Prohoms” —personatges principals de la vila— per tal d'evitar llur segrest, es ficaven en aquell amagatall, per on fugien, si els francesos lograven ocupar la vila, i llavors es refugiaven en les cases veïnes, o en barraques d'hortos o en masies foranes; mentrestant, altres personatges —parents o simpatitzants dels invasors— exercien els càrrecs públics, de còsols i d'altres. Però aquests, un cop vençuts i foragitats els francesos, també es refugiaven en aquell subterrani, i s'havien de salvar a les afores, si calia fins que fos passat el risc d'alguna possible venjança; la prudència així ho aconsellava.

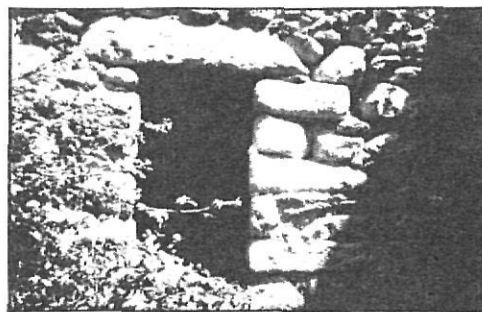
D'estratègies semblants a l'esmentada galeria, —bé que en diferents sistemes— n'hi havia en moltes cases; en conec una que té un pas interior en forma de zig-zag quadrangular bastant llarg, que dona sortida a un seu hort, i està disposat de tal manera que, en cas d'una envestida, un sol home amb una carrabina, i des de cada angle del passadís, podia afrontar un escamot d'emics.

Una altra casa, en un pis dels alts, té una escala interior per dins de la paret que —sense que en tinguin esment els pisos inferiors, ni en ells hi tingui cap sortida— baixa fins a un soterrani de la casa, on els antics hi tindrien llur refugi, i potser alguna mena d'escapatòria.

Referent a un altre punt que cal aclarir d'aquella nota de RUFACA, a la que ens

Una de les entrades a la placeta de l'Ajuntament.

La sortida a sobre la plaça de les monges. hem referit, és quan diu: “sembla fer-se realitat la llegenda de que Puigcerdà està tot traspasat per galeries subterrànies”. Cal dir d'antuvi, que alguna llegenda pot tenir un fons versemblant a la Història, però que la Història no es forma mai de la llegenda. Es de creure que no són pas gaires els passos subterranis (alguns eren només entre dues cases veïnes); i dic que no eren gaires, perquè àdhuc durant les guerres carlines, hi havia puigcerdanencs que, —per raó d'estar tancats els portals de la muralla— sortien per les clavegueres.

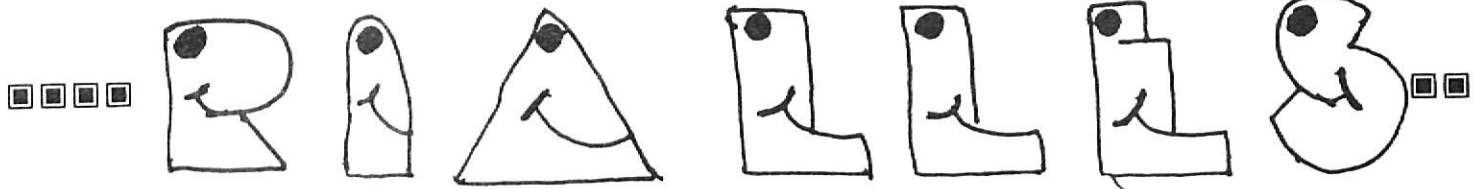
El que hi havia en algunes esglésies i monestirs importants eren unes fosses sepulcral subterrànies; (en les catedrals encara hi enterren els Bisbes). De les que hi havia a Santa Maria, en són testimoni les làpides existents en els claustres de Sant Domènec i que jo vaig recollir abans de que fos pavimentada la plaça del campanar. Dessota d'aquest paviment d'aquesta gran plaça, encara n'hi ha d'haver d'aquestes làpides allí soterrades; i el conjunt d'aquelles sepultures subterrànies formava unes petites, però veritables, catacumbes.

D'altra banda, és ben cert que pel subsòl de Puigcerdà hi ha uns grans corrents d'aigua, del que n'és prova evident la quantitat de pous que encara hi ha, i dels que abans n'hi havia gairebé en totes les cases. D'aquests corrents d'aigua, encara en podríem dir quelcom més; puix que n'hi ha de molt profunds, i en tenim proves de fets ben concrets.

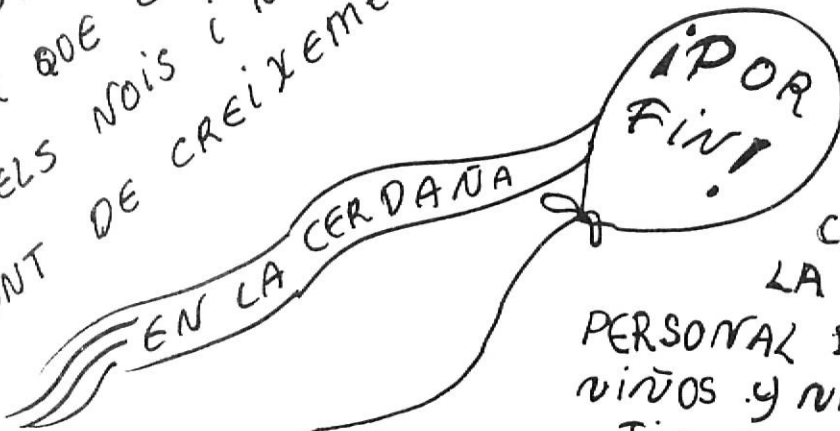
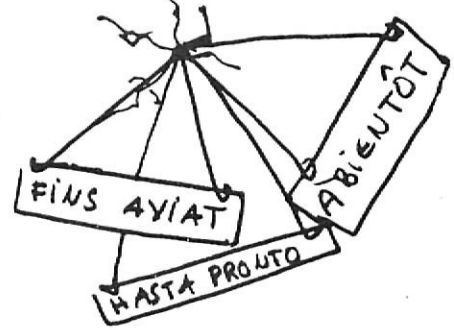
A part de tot això, encara ens queda quelcom per dir; i és que en molts indrets de la vila s'han trobat —i àdhuc n'hi ha molts per trobar— una mena de conductes, que avui en diríem subterranis, perquè ja estan un bon xic ensotats; és a dir, dessota terra, però plens de runa, i que no són res més que els valls o fossats a l'entorn de l'antiga muralla de la vila.

En fi, tot això és Història, i la Història ens decobreix —no les falòrnies, sinó— la veritat dels fets.

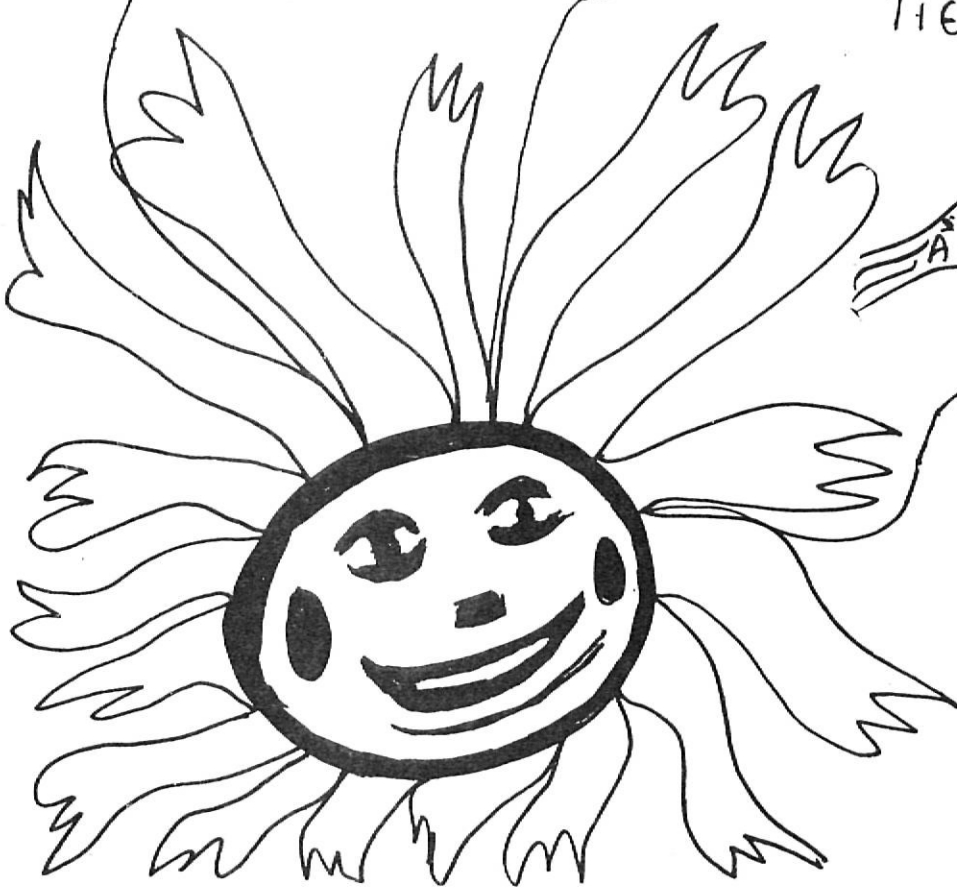
SALVADOR GALCERAN
Arxiver Diplomat

UN MOVIMENT CULTURAL
PER QUE EL TEMPS LLIURE
DELS NOIS I NOIES SIGUI UNA
FONT DE CREIXEMENT PERSONAL

UN MOV-
MIENTO
CULTURAL PARA
LA FORMACIÓN
PERSONAL DE TODOS LOS
NIÑOS Y NIÑAS EN SU
TIEMPO LIBRE.

UN MOUVEMENT
CULTUREL POUR L'A-
CCROISSEMENT PER-
SONNEL DE tous
LES petits enfants
DANS LEUR temps
LIBRE.

salvem el català

SALVEM EL CATALÀ i L'OCCITÀ

Voldria, amic lector, parlar-te d'una llengua de la qual potser ignoraves la seva existència: la "llengua occitana" o "llengua d'Oc". Pertany al grup romànic i és una de les llengües parlades al territori de l'actual estat francès. La parlen uns quants milions de persones, els suficients perquè gaudeixi d'uns drets que encara li manquen. En aquest sentit, vull remarcar que la situació de l'occità no és pas més esperançadora que la del català, ans al contrari. Hi ha, però, a Occitània, qui es preocupa perquè aquesta llengua no mori, perquè esdevingui llengua oficial, perquè sigui un parlar que, com el francès, es respecti per ser la llengua d'un poble.

L'occità comprèn un conjunt de parlars: llemosí, alvernès, llenguadocià,, provençal, gascó. . . Es parla a la meitat meridional de l'estat francès, en una franja d'uns 190.000 Qm2., que va des de l'Atlàntic fins al Mediterrani, i en uns nuclis urbans com Tolosa, Avinyó, Marsella, Narbona. . ., alternant amb el francès, llengua que ha anat guanyant terreny gràcies a l'oficialitat, als mitjans de comunicació, etc. Actualment, però, hi ha uns moviments occitanistes que, com hem dit abans, es preocupen per la supervivència d'aquesta llengua. Així, doncs, cal fer esment de l'existència d'un Institut d'Estudis Occitans, d'una reforma gramatical portada a terme per Loïs Alibert, de moviments musicals nascuts com a reivindicació d'una sèrie de drets, de revistes i d'espais radiofònics que donen suport a aquesta cultura, del GAOC (Grup d'Agermanament Occitano-Català), la seu del qual, dintre dels PPCC, està a Barcelona, i d'altres, que si no he anomenat no ha estat per treure'ls importància.

Un dels aspectes més estudiats per occitanistes i catalanistes ha estat la semblança entre la llengua catalana i l'occitana. Vull dir-te, amic lector, que aquestes semblances són suficients perquè, parlant cadascú en la seva llengua, sentim els fruits meravellosos de la comunicació.

LAURA FABRA

M

ALMACEN DE PERFUMERIA

Marianni, S.A.

LES OFRECE SUS SERVICIOS

Avda. Gral. Tella, 11 - 13
PUIGCERDA (Gerona)

TURISME

Arran de començar la temporada alta d'estiu a la nostra comarca es produïren notícies desencisadores envers la migradesa comparativa d'afluència de visitants al nostre país, amb diversa incidència a les diferents zones turístiques. Davant aquest fenomen, més o menys intuït des de temps enrera, hem cregut convenient compulsar diferents opinions. Amb aquesta finalitat varem proposar una taula rodona a persones i gremis presumptament interessats en la qüestió, assistint a la trobada els senyors Pere Dosta, Josep Romans, Juli Perez de Rozas, i Joan Orriols (Hosteleria); Josep M. Dolç d'Alp (Banca); Salvador Torrent Masip (CIT); Josep Isern de Prullans (Camping); Joaquim Palau (Comerç); i en Joan Llanas Capdevila (Construcció). Algun altre excusà la seva presència al darrer moment per diverses causes personals.

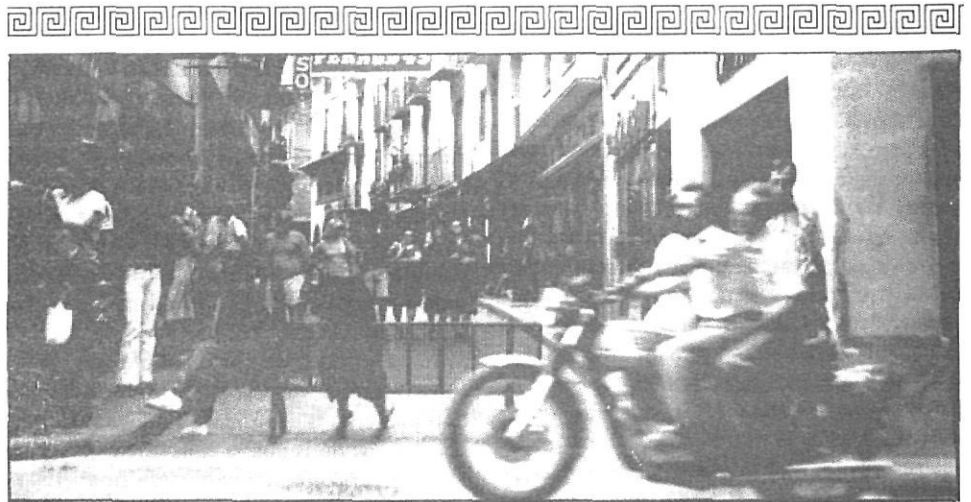
Es convingué amb els assistents que els diversos temes que es tractarien serien discutits entre tots fins arribar a una conclusió generalitzada i que en el cas que es produïssin opinions irreductibles es farien constar els criteris discrepants. Mentres al carrer sonaven les trompetes i timbals festejant Sant Cristòfol, els reunits al local del Centre d'Iniciatives i Turisme (CIT) a Puigcerdà desenvolupaven aquests raonaments.

RUFACA.— Considereu que el turisme és un sector econòmic important a la Cerdanya?

ENTREVISTATS.— Pensem que amb el sector pagès constitueixen els dos puntals de l'economia ceretana.

R.— Quina és la seva situació actual i, en relació als últims cinc anys, és progressiva o regressiva?

E.— La situació present és de devallada (per alguns "de crisi profunda") després d'un període expansiu, degut en part a la crisi general i en part també a que fins ara hem fruit d'un turisme fàcil —espontani— que ens venia dels aires del cel, sense que calgués fer res per atraure'l o per conservar-lo. Això ha comportat unes actituds totalment individualistes i fins i tot insolidàries, sense que ningú pensés que calia emprendre actuacions col·lectives per tal de promocionar-lo i per oferir als visitants tota mena de serveis que els facin sentir a gust a les nostres terres i entre les nostres gents. En endavant possiblement calgui reconsiderar la situació i treballar de forma comunitària,

mitjançant la coordinació d'esforços, la planificació i fins i tot la financiació d'una política de foment turístic. Cal vendre la imatge de la Cerdanya, com a entitat o zona turística i, a partir d'aquesta imatge, tots els serveis que puguin oferir-se als visitants. En relació als darrers anys s'ha produït un deteriorament progressiu fins arribar a la situació actual, especialment accentuada en les dues temporades últimes.

R.— Quins creieu que són els principals problemes del Turisme a la Cerdanya, avui? Què es pot fer per aconseguir un desenvolupament més actiu a pesar de la crisi general?

E.— Hi ha problemes de totes classes i a tots nivells. Tots tenen la seva importància i és difícil dir quins més que altres. Probablement el problema principal és conscienciar a tothom de l'existència del propi problema i de la necessitat d'enfocar-lo conjuntament. Per exemple, sabem positivament que la Generalitat rebrà tot seguit totes les competències relatives a la promoció turística. Si presentem el problema individualment per molt que vulguin no ens podran fer ni cas; però si presentem uns plantejaments globals clars i ben coherents és fàcilment comprensible que poguem obtenir ajuts importants. Cal tenir en compte que si hi treballem tots a més de tenir un

pes específic molt més gran, podem evitar que passi el que ha succeït amb els diners del Patronat Turístic del Pirineu de Girona del que no se sap per quina raó s'ha marginat a l'hosteleria de Puigcerdà ni tampoc com s'han administrat ni a que s'han destinat, tot i que tenim entès que s'ha disposat d'uns quatre milions anuals. Això fa que ens desenganyem de tot i ens tornem desconfiats.

R.— Quines idees tindríeu per millorar la situació actual?

E.— Partint de la conscienciació general i particularment dels Ajuntament, dels propis Gremis, de tots els empresaris relacionats directa o indirectament amb el turisme del mateix CIT... caldria anar a una entitat u organisme que aglutinés a nivell comarcal tots els interessos del sector i comencés a treballar en el sentit apuntat. Per això —sens dubtes— hi ha el problema dels diners, doncs és ben sabut que sense possibilitats econòmiques és totalment impossible fer res. Però, entre tots, es podrien aconseguir coses insospitades. Si tenim consciència de la gravetat del problema i de la necessitat de trobar solucions, hem donat un gran pas. Tot seguit aniran veient-se les dificultats i com cal superar-les i per tant les possibilitats i les alternatives. És clar que encara hi ha molta gent que no

comprén tot aquest procés; tal volta cal esperar que les coses empitjorin, és perquè encara potser n'hi ha que es guanyen massa bé la vida.

R.— Baixem al terreny de les qüestions més concretes, quines poden ser les causes d'aquest retrocés en el camp sectorial?

E.— Varies, començant per l'augment constant dels preus degut a la inflació general, tan a casa nostra com en relació a l'estranger. La manca de professionalitat abans es suplía amb la simpatia i l'elegància avui el tracte és sec i la professionalitat continua inexistent. Els augments dels carburants ens allunyan constantment dels llocs d'origen dels nostres visitants, tant si es tracta de clients estrangers com de la pròpia regió; la gasolina s'inclou en el presupost de vacances, cosa que no calia fer abans, i que, per tant, redueix considerablement la capacitat d'aquest pressupost. Per tant i per començar tenim ja un problema de transports i un altre d'estructuració de serveis; i a partir d'aquí podem anar-ho descapdellant per a trobar-ne més.

R.— Entrem, doncs, en el camp de les comunicacions, com ho veieu?

E.— Doncs que la manca de turisme que viatja en cotxe caldrà suplir-la amb turisme que utilitza els altres mitjans. Pensem que en aquest punt pot tenir una incidència espectacular l'Aeroport de la Cerdanya si s'organitzava mirant els interessos del sector i no els de fora (tour operators, etc.). El tren considerem que tindrà un paper cada vegada més destacat en el trasvasament de turistes i viatgers i, finalment, un tunel a la Cerdanya pot ésser importantíssim per apropar-nos el turisme nacional. Creiem per tant que aquests tres aspectes són fonamentals pel futur de la comarca i que cal no oblidar-los ni un instant, ja que en el moment en que quedin resolts s'hauria aconseguit sol·lucionar el 90 per 100 de la problemàtica de la Ceranya. Precisament en aquest moment es parla de la substitució del ferrocarril francès des de Foix a la Tour de Carol per autocars, la qual cosa pensem pot ésser nefasta per tota la Cerdanya ja que trenca una línia internacional d'importància creixent i es dona el primer pas per a que aquesta comunicació vagi degradant-se; caldria fer els passos necessaris per evitar-ho. També trindria que insistir-se més sobre la necessitat de dur a terme el projecte d'un tunel que facilités la comunicació de la Cerdanya amb les comarques industrials i del litoral, per ser vital pel nostre sector i per tota l'economia comarcal. I no cal dir que l'Aeroport és ja un problema vi-

tal immediat que no pot descuidar-se ni un moment per part de tots els cerdans, si no volem que es converteixi el l'aeroport d'Andorra i nosaltres ens quedem a les fosques. Altres problemes com la circulació dins els pobles, l'aparcament, les zones peaques. Altres problemes com la circulació dis els pobles, l'aparcament, les zones peatonals, la seguretat ciutadana, etc. tenen també gran interès i repercusió pel turisme, però tal volta requereixen una major concreció de cada lloc i de cada moment, per lo que avui ens limiten a enunciar-los.

R.— Continuem amb altres aspectes, quin turisme s'ha de promoure?

E.— Tota mena de turisme, ja que la Cerdanya no és una comarca que tingui que limitar-se a un turisme concret. Si ja hem parlat d'un turisme nacional i un altre d'estranger, cal tenir en compte que hi té que haver un turisme de neu a l'hivern i un turisme de estiu i de pas a l'estiu, però que també s'ha d'atraure un turisme de baixa temporada a mig temps. A la tardor i la primavera han de promocionar-se altres activitats per fer venir gent: Campings, Campaments d'estudiants i de treballadors, residències de repòs, i assistència geriàtrica etc. Cal organitzar l'excursionisme i l'alpinisme i afavorir tota mena d'activitats esportives i culturals que puguin donar suport a un turisme que permeti enllaçar les dues temporades altes. Pensem que la caça i la pesca tenen que constituir un alicient per a molta gent que ara es veu privada de practicar-les, per la qual cosa s'haurien d'estructurar de manera diferent aquestes activitats. S'haurien de potenciar les associacions populars per tal que po-

guessin organitzar-se més festivals, aplecs, concursos, teatre, brenes populars, etc. Cal vigilar i reavivar les tradicions, costums, plats típics i totes les coses de pur sabor local; caldria crear una artesanía de "souvenirs" locals que, apart de constituir una activitat econòmica per si mateixa, facilitaria donar compliment a la il·lusió dels visitants de proveir-se de regals i records de la seva estada. Els esports, campionats, etc. poden ser un altre alicient. Es a dir, cal fer una programació conjunta de tota la Cerdanya, per tot l'any, vigilant tots els aspectes i tenint cura de que, cada any, els forasters trovin coses noves, i més cuidades, quan tornin a Cerdanya. Més netedat i millor ornamentació a les fonts, als carrers, i les places; camins més transitables, més organització i, especialment, més interès, amor i dedicació per part de tots els ciutadans en les coses comunitàries, més sentit de vivència i de participació i menys individualisme i fredor per les coses de tots. Cal que l'individu treballi cara a la societat sense l'egoisme de pensar únicament en ell mateix per tal de fruir tot seguit del benestar social resultant; però, al mateix temps, això és un estímul més d'agradable record pels que venen de fora i poden adintrar-se en les qüestions socials i culturals, barrejats amb la població autòctona, com un més de nosaltres.

Cal que no es desmereixin ni el concurs Hípic ni el Curs de Cultura Romànica ja tradicionals a la nostra localitat i que es coordinin totes les festes a nivell comarcal, promoguent més informació i més participació a cadascuna d'elles per tal que no vagin decaiguent ni es perdin, sinó que cedint

una mica del seu localisme es facin comunes a tota la població comarcana. També s'ha de tenir cura que qualsevol projecte o plantejament desborda l'àmbit purament local, per exemple, el projecte de les pistes d'esquí de Meranges, l'Aeroport, l'assistència hospitalària, etc., no poden ja mirar-se com una cosa estrictament local. L'estació d'hivern de Meranges, pel cas, no afecta únicament als habitants d'aquesta localitat i no podem per tant quedar indiferents entorn el que passi allà dalt, sinó que tots hem d'interessar-nos i de contribuir d'alguna manera en què es puguin realitzar.

R.— S'ha sobrepassat el questionari preparat sobre la matèria, barrejant en les respostes diverses preguntes, que caldria destacar més?

E.— Tots els aspectes són importants, però tal vegada s'ha d'insistir en la conscienciació de tots, amb la voluntat de participació, amb l'esperit de treball comunitari. I a partir d'aquí, amb la coordinació dels Ajuntaments, els Gremis, les Associacions culturals, recreatives, esportives, etc. i de tota la població ceretana, deixant apart fronteres i fronteretes, perquè la CERDANYA és tota una. I després empeitar tota mena d'aspectes puntuals, sense por, ni miraments, amb respecte i amb afany de millorar totes les situacions possibles. Cal fer poble, però amb visió de comarca, sense egoismes estrets i sense individualismes esrilitzants. Enfortir tota mena d'activitats i d'organismes amb la participació i la col·laboració de tots i escoltant el ressò del poble. Aprofitar que actualment la muntanya està de moda i les platges en franca deca-

dència per aixecar la Cerdanya; si deixem passar el moment favorable quan voldrem decidir-nos serà massa tard.

R.— Sembla ser, doncs, que dintre de la situació general de crisi, la muntanya està en condicions de fer profitós el moment actual i principalment el futur pròxim, quines actuacions hi ha a arealitzar d'una forma immediata?

E.— En primer lloc, promocionar el més ampliament possible la vinguda de turistes, no cara a l'estiu vinent sinó a la tardor pròxima i als Nadals, i principalment a la primavera, per quan s'acabin les neus. Aquesta promoció, però, s'ha de fer tenint molt en compte que per aconseguir-ho amb eficàcia cal que hi hagi simultàniament una oferta de serveis en la intensitat necessària perquè sigui un incentiu suficient i alhora que permeti que la seva estància a Cerdanya els resulti agradable i satisfactòria, procurant que no es trobin en cap època de l'any en una situació passiva i aborrida per manca d'activitats i d'esbarjo. Es del tot convenient que aquests oferiments no es muntin pensant exclusivament en els turistes, sinó que s'organitzin d'acord amb la nostra peculiar forma d'ésser, respectant la nostra cultura, les nostres tradicions i la personalitat de la nostra comarca, de manera que moltes d'aquestes activitats es realitzin per les nostres gents i pensant primerament en tots nosaltres, amb lo que aconseguirem no solament conservar i enriquir el nostre patrimoni espiritual sinó què, además, la satisfacció dels turistes més que si no fem directament cara a ells.

En segon lloc, procurar resoldre a la vegada la situació dels dos esports reis des del

punt de vista turístic: l'esquí i la pesca i caça. Respecte al primer, intentant que es rebaixin els "for-faits" que actualment estan a un nivell econòmic considerablement més alt que a la resta de les pistes i, pel que fa a la pesca i la caça, fent el necessari per tal que tots els que vulguin gaudir-se'n puguin aconseguir-ho, eliminant les dificultats i limitacions actualment existents.

Tornant a la neu, caldria desitjar que les pistes que es facin de vellnou no caiguin en el mateix error que s'ha donat a les de Massella, per exemple, de posar els serveis a la Muntanya, fora de la població d'Alp, amb el que es surt doblement perjudicats, tota vegada que les pistes no reben l'afluència d'estiu i la localitat no gaudeix pràcticament del turisme d'hivern. Cal coordinar per tant, les pistes, la població i els serveis per tal d'aconseguir visitants tot l'any per la influència recíproca i combinant les activitats pròpies de cada estació per atraure diferents tipus de turisme en base a diferents ofertes de temporada com incentius diferenciats a cada una d'elles.

Davant la impossibilitat immediata de crear una revista específica del sector que divulgui informació econòmica i turística, caldria ensejar l'edició d'una o dues planes de RUFACA dedicades a aquesta temàtica, tenint en compte que la matèria tindria que de RUFACA dedicades a aquesta temàtica, tenint en compte que la matèria tindria que correspondre, en tot cas, al propi sector turístic mitjançant les seves organitzacions sectorials i gremials representatives.

R.— Alguna altra cosa a manifestar?

E.— Creiem que un organisme comarcal seria necessari per aglutinar esforços i per representar a la Cerdanya davant d'instàncies superiors, ja sigui des d'el punt de vista polític com administratiu. També caldria una institució més específica del sector per oferir la Cerdanya fora dels nostres límits territorials, per exemple a les Convencions i Fires internacionals, i també a les poblacions catalanes on s'instal·len stands amb mostres de productes típics i divulgacions d'activitats pròpies de les comarques del Principat; que edités follets, llibrets, etc., i programés tota mena d'actuacions en que la Cerdanya tingués que estar representada; que es cuidés d'unificar i coordinar diferents aspectes organitzatius i de gestió que afectin als interessos generals tramitant-los davant els organismes adients, per exemple que es facin coincidir les vacances dels treballadors i dels estudiants ja que sovint quan els uns tenen festa els altres estan lligats per obligacions laborals o acadèmiques

► amb perjudici del sector, més a més dels propis afectats: estudiar els recursos naturals de la Cerdanya i proposar actuacions per a explotar-los en benefici de la comarca sense destruir-los, per exemple, s'ha parlat de promocionar el turisme en tota la zona compresa entre Puigcerdà i la Seu d'Urgell el què seria meravellós si això representava fer reviure monuments, establir miradors panoràmics, crear el proposat Parc Natural del Cadí, millorar camins, etc., sempre que no es permeti que una especulació salvatge ofegui aquests àmbits naturals i paisatgístics amb una indiscriminada saturació de segones residències.

S'hauria de treballar també conjuntament amb la Cerdanya francesa intercambiant informació i criteris, coordinant i gestionant actuacions de forma simultània o alternativa per tal d'unificar esforços, doncs en gran part de situacions els interessos són anàlegs. Impulsar la creació d'una emissora comarcal i també que la segona cadena de RTVE arribi a Cerdanya; la preparació a l'Escola de Formació Professional d'especialitats hoteleres i d'altres rames (mecànica, electrònica, etc.) però cuidant que sigui un ensenyament arrelat a la terra i que es correspongui amb les

necessitats locals, és a dir, que no es perdi en teoritzacions absurdes o filigranes inútils que mai tenen aplicació a les nostres latituds i oblidis en canvi gran part de les coses necessàries al àmbit de la professió. I finalment, intervenir en les discussions i debats que es produeixin dins els organismes públics, sectorials i professionals cara a plantejaments diversos en representació del sector turístic de Cerdanya, per la qual cosa cal contar amb la informació dels problemes i amb les proposicions tècniques escaients si no es vol caure en l'esterilitat i la inutilitat més esfereïdores.

R.— De tot aquest debat, quines conclusions en treurieu?

E.— Que no es pot seguir treballant individualment, és a dir, que sense deixar de fer-ho cal treballar col·lectivament, reforçant tota classe d'actuacions comunitàries des d'organismes i associacions. Es necessari promocionar la Cerdanya i procurar establir tota mena de serveis que oferir als visitants. S'ha de passar d'un turisme espontàni a un turisme promocionat. Però voldríem que això no quedés en un joc de paraules sense cap efectivitat a curt termini; per a evitar-ho els reunits demanariem al CIT que convoqui tan bon punt hagi passat l'estiu una Assemblea de persones repre-

sentatives dels diferents gremis, associacions, institucions, i als propis individus relacionats amb el sector per tal de designar una Junta que comencés un procés de debat, d'iniciatives i d'organització que, conscienciant a la resta de la població i als organismes corresponents (Ajuntaments, Diputacions, Generalitat) encaucés una veritable política turística per a la Cerdanya i comencés a endagar els problemes puntuals al seu abast, projectant sol·lucions pels que calgui resoldre amb ajuts administratius i tècnics i amb subvencions oficials, preparant una veritable planificació del sector.

R.— El primer pas està donat. Sense un veritable esperit dels propis interessats no serà possible arribar massa lluny. Cal que tots fem els possibles perquè aquesta tendre llavor en neixi de socarrel un arbre frondós i gegantí que per llargs anys doni fresca ombra a les gents de tota Cerdanya. Cal que els homes i dones més desperts de les tres porcions cerdanes (la francesa, la lleidatana i la gironina) trenquin uns lligams estúpids que ens diferencien i ens separem i, seguint als poetes, comencem —tots amb plec— a fer camí, a fer drecera, donant-nos la ma; solament així farem turisme, farem Cerdanya, farem Pàtria.

D. — X.B.

recull

ESQUEIXADA

Plat típicament català i que està molt en voga en començar un menjar al camp. S'esqueixa un morro de bacallà i tonyina salada i es posa una estoneta en aigua freda. S'amaneixen tomàquets i pebrots crus.

Quan el bacallà està dessalat, s'amaneixen junt amb uns quants talls de ceba crua (i que també s'haurà tingut una estona en aigua i sal) i olives verdes i negres.

Per últim es barreja tot plegat.

GELAT DE PLATANS

Heus ací un postre que pot anar bé aquests dies de calor.

S'agafen una dotzena de plàtans ben madurs i es passen per una sedàs; es pesen i s'hi barreja la mateixa quantitat de sucre.

Amb sis rovells d'ou, 300 grams de sucre i un litre de llet es fa una crema clareta, es deixa refredar i s'ajunta amb el puré dels plàtans, una copeta de rom i les clares muntades, es barreja bé i es fica a la geladora.

Bon profit i bon estiu.

ROSA MARIA

foto denuncia

Els carrers de Puigcerdà s'esfonsen

col-laboracions

RECORDANDO A UN GRAN PATRICIO

Somos muy pocos sin duda los que recordamos todavía la silueta ágil y menudita de blanca y bien cuidada barbilla, quien desde el mostrador de su farmacia, velaba por el buen nombre de Puigcerdà. Ese puigcerdanés de pura cepa se llamó Doctor D. JOSE Ma. MARTÍ.

No será de más, si descorremos el velo del olvido, para mostrarlo a nuestra generación, como prototipo de eminente Patricio enamorado de su Tierra Ceretana. Esa bendita tierra que le vio nacer y a la que consagró su vida entera, su gran capacidad intelectual y su poderosa fuerza moral.

El, con su voluntad y su tesón, logró para Puigcerdà un alto prestigio, dentro y fuera de España.

Nacido en nuestra villa, hizo sus primeros estudios en la Escuela Pia y cursó en Zaragoza su carrera de Farmacia con brillantes notas.

La capital le ofrecía un espléndido porvenir, pero su tierra natal le atraía todavía más, y aquí plantó sus reales. Llegó a Puigcerdà con juvenil entusiasmo y con ansias de trabajar en bien de sus conciudadanos.

Había terminado la Guerra Carlista, y Puigcerdà rebosaba optimismo después de los laureles conquistados en sus gloriosas gestas.

Y el Dr. Martí llegaba a su villa natal pletórico de juventud y buen bagaje de proyectos y de ideas adquiridas en las capitales de Zaragoza y Barcelona.

Abrió la Farmacia Martí fue su gran ilusión, y se dedicó a ello con verdadero celo.

Y es admirable como aquel mostrador y la rebotica se convirtieron en atalaya desde donde divisaba con claridad el panorama de su tierra, y sus necesidades. Allí creaba con ilusión, proyectos, para la mayor prosperidad de esa región tan suya.

Eran tiempos aquellos, en que para llegar a Cerdaña se necesitaba intrepidez, paciencia y buenas cabalgaduras, ya que desde Ribas del Fresser el camino era largo y penoso. Y el Dr. como buen observador se dio cuenta de cuan necesaria era la construcción de una nueva carretera. La idea fue acogida con interés por personas importantes de la villa y de la Ciudad Condal, entre otros, D. Miguel Salvadó, propietario de las fábricas Samperi y el Diputado a Cortes Sr. Macià Bonaplata y todas las familias que, enamoradas de Cerdaña, venían a pasar el verano.

El Sr. Macià, propietario de Rigolisa, como diputado logró del Gobierno el apoyo necesario para realizar las obras, que una vez terminadas abrieron nuevos cauces al progreso y desarrollo de la villa y su comarca facilitando sus comunicaciones.

¿Y el Casino Ceretano?, Suya fue la iniciativa. Enamorado de la juventud quería proporcionarle sanos esparcimientos y logró un Casino de alta categoría en donde

la sana alegría, la música y el arte se daban la mano para solaz de los habitantes de la villa.

Su espléndido Teatro a Veladas literarias y artísticas y abría en verano sus puertas a las mejores compañías del Drama y de la Zarzuela. Y en invierno una selecta Sección de Aficionados, hacían las delicias de Puigcerdà.

Su Orquesta y el Coro "La Sardana" bajo la batuta del Maestro Florenza daban a Puigcerdà un singular relieve.

No podemos pasar sin recordar la influencia y decisiva colaboración del Dr. Martí en la llegada del Transpirenaico de Ripoll a Puigcerdà. Por su influencia y capacidad, fue uno de los mejores intermediarios entre Francia y España para el logro total del proyecto.

Lástima que él con su penetrante mirada no pudiese presenciar la llegada de aquel primer tren que con majestuosa marcha cruzaba la Cerdaña y llegaba a Puigcerdà como Heraldo de Paz, luciendo orgulloso, penacho de humo y cota de acero; y dejando consigo, progreso fe y vida para nuestra villa y el sueño de los ceretanos hecho realidad. Era el 2 de octubre de 1922.

D. José Martí había fallecido en 1917. Ojalá que su recuerdo pudiese perdurar para que las generaciones juveniles viesan en él al Patricio insigne, incansable trabajador que desde su Farmacia, atendía a clientes y a amigos y contribuía al progreso y bienestar de su querida Tierra natal.

C. LL. de P.

FORMACIÓ PROFESSIONAL

Aquest any ha començat a funcionar l'escola de formació professional i RUFACA ha cregut convenient donar a conèixer una mica més aquesta branca de l'educació. Per això vàrem passar un petit qüestionari als professors de formació professional amb les següents preguntes:

Quines especialitats es fan i quins graus?

– Es fan dues especialitats: administrativa i sanitària, en primer grau de formació professional.

Número d'alumnes i procedència d'aquests alumnes.

– El número d'alumnes es de 33, dels quals un 9 per 100 tenen certificat d'estudis, un 82 per 100 títol de Graduat escolar i un 9 per 100 altres títols.

Previsió d'alumnes per l'any que vé.

– Començaren ben bé un parell de grups nombrosos, doncs l'experiència diu que el primer any ha estat en tots els centres amb un baix número d'escolaritat (que també va bé per organitzar l'escola) el segon ha augmentat molt.

Valoració de l'actual curs.

– Tots els professors coincidim en que ha estat una experiència molt interessant, creiem que l'important és aconseguir encarregar l'escola cara als pròxims anys doncs veiem la importància que té aquesta per a la nostra comarca i intentarem que l'escola de Formació Professional sigui, no una escola més, sinó que sigui un element útil. Afegim aquí que hem quedat tots molt contents de com han respost els alumnes doncs han demostrat molt d'interès.

Valoració de les sortides professionals que hi ha a Cerdanya per a la gent de Formació Professional.

– Pensem que tenim d'anar a que la gent de Formació Professional sorti amb una bona preparació doncs creiem que les sortides que tenen estan en funció d'aquesta preparació.

Principals problemes que heu tingut.

– Potser el principal problema ha estat començar el curs tard com a conseqüència de que va arribar tard l'ordre ministerial conforme aquest centre podia funcionar. Això va repercutir (doncs més tard ho hem analitzat) en que el número d'alumnes fos més baix. En altres aspectes no s'han plantejat grans problemes i tot ha anar funcionant bé.

Quines possibilitats hi ha de fer més especialitats en un futur pròxim?

– Aquí entrem en una roda, és a dir, les especialitats estan en funció del número d'alumnes i clar, la quantitat d'alumnes està en funció de les especialitats. Es a dir: fer més especialitats en un futur pròxim?, diria que sí, però clar abans s'ha de consolidar el que ja tenim.

Les despeses a càrrec de qui corren?

– El local el posa l'Ajuntament i sufraga les despeses de manteniment (neteja, calefacció, etc.) tot el demés pertany al Ministeri d'Educació.

De passada recordem que la MATRICULA S'OBREIX A PRINCIPIS DE SETEMBRE.

RUFACA

L'ENSENYAMENT A CERDANYA (Davant l'inici del curs)

Ens trobem davant l'inici del curs, que si l'any passat va ser conflictiu per a l'escola estatal, enguany sembla que no ho serà menys. A la Cerdanya, sense arribar al grau deficitari d'altres indrets, es pateixen una sèrie de problemes que no acostumen a estar presents en les reivindicacions generals que es fan en el camp de l'ensenyament.

A Puigcerdà la taxa alumnes/aula no passa dels 40 i, per tant, és considerada correcta pel Ministeri d'Educació. També és considerat correcte que el centre Alfons I no pugui impartir la totalitat dels cursos del nivell preescolar (de 2 a 5 anys) perquè la legislació vigent se'n desentén. Es per això que el Centre de Puigcerdà ha previst, mitjançant un sistema de preinscripció rea-

litzat abans d'acabar el propassat curs, admetre els nens de 5 anys (uns 80 en total) i marcar un compàs d'espera als 60 i escaig preinscrits de 4 anys. Es calcula, en principi que dels infants d'aquesta edat se'n podran agafar uns 40, però això depèn de la quantitat definitiva dels de 5 anys.

Quant a professorat, el problema recau també al nivell de Preescolar: manca una plaça que no serà coberta. La situació de l'ensenyament DEL CATALA sembla més o menys resolta, però no encara la de l'ensenyament EN CATALA, doncs les dificultats que sorgeixen en una escola a on un 70 per 100 dels nens són castellanoparlants i a on la dotació de mestres és insuficient per tirar-ho endavant eficaçment són –segons fonts del centre– les principals trabes

per trobar les solucions adients. L'ensenyament en català a la comarca és doncs encara un objectiu a assolir i així ho sembla ratificar el Mapa publicat pel Moviment de Mestres per una escola de Catalunya a on es veu que l'única escola de la "cerdanya gironina" que imparteix classes en català és la de Ger. ➤

LA COMARCA

Pel que fa a la comarca continuen els mateixos problemes de sempre: les poques escoles existents, les concentracions, el transport, el desarrelament dels nens, la precarietat del magisteri a les escoles unitàries a on un sol professor ha de fer-se càrrec de tot un reguitzell de nivells diferents, la manca de mitjans i un llarg etc. que ens pot fer avergonyir si ens adonem que l'escola de la Guingueta, amb un nombre similar al de l'escola de Bellver, té una dotació de professorat superior a la de Puigcerdà:

La Guingueta: 365 alumnes i 27 docents (entre directors, professorats i personal docent).

Bellver: 370 alumnes i 11 docents.

Puigcerdà: 710 alumnes i 24 docents. Són dades del curs 78 - 79.

I això a França, que no és cap model en matèria d'ensenyament!

A unes recents jornades sobre l'Escola Rural es concluïa que "l'escola de muntanya hauria de ser un mitjà perquè la gent aprengui per viure-hi, no per viure-hi fins els tretze anys" i que "la política educativa de muntanya no ha d'anar, com fins ara, cap al tancament de les escoles dels poblets petits, ni a mantenir-les en condicions antipedagògiques". Però mentre això ocorria, segueixen pendents dels traspassos de competències d'Ensenyament a la Generalitat.

El Ministeri d'Educació, endemés, intentà traslladar forçosament a Catalunya 2.500 mestres de la resta de l'Estat. La intervenció de la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat va aconseguir reduir aquesta xifra a 512, remarcant, però, la seva oposició, lamentant que encara no s'hagin efectuat els traspassos d'E.G.B. i comprometent-se per l'any vinent a cobrir aquestes places amb mestres que reuneixin les condicions necessàries per l'ensenyament a Catalunya. Com pot veure's, el panorama no és encara gens afalagador.

J. Peitx

ra-cinema-teatre-art-cultura-cinem

Como les anunciàbamos en nuestro anterior número, el domingo 3 de agosto tuvo lugar la representación escénica en el claustro de Santo Domingo a las 10,30 horas de la noche la obra de William Shakespeare,

Ricardo III, a cargo del grupo INTERATREX de Lérida, siendo la entrada gratuita por estar todo ello patrocinado por la Diputación y el Ayuntamiento. Obra histórica, cargada de violencia y sangre, en donde

TEATRO EN PUIGCERDÀ

la ascensión al poder se simboliza a través de la corona, como en tantas obras del autor; símbolo que, por otra parte, se ha mantenido a lo largo del tiempo y he ahí uno de los valores importantes del dramaturgo.

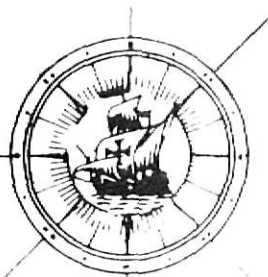
En cuanto a la afluencia de público cabe decir que fue numerosa, y que, en determinados momentos, sus aplausos tuvieron destacada resonancia. Sólo hubo un momento de descontento, exteriorizado a través de silbidos por el hecho de que la representación era en catalán. Según nuestro punto de vista, la actuación, en general fue buena, sobre todo la del actor que tenía a cargo la figura de Ricardo III. Los pequeños fallos no vale la pena mencionarlos. El público no salió descontento, solo el final se hizo un poco tedioso y largo, acabando la representación un tanto tarde.

VIAJES EXCURSIONES
BILLETAJE AVION - BARCO - TREN

Reservas hoteleras... y una amplia gama de viajes

INFORMESE EN:

VIAJES BAIXAS, S. A.

C/. Victoria, 2 (TOURING) - Teléfono 88 06 02 PUIGCERDA (Girona)

LOCALIZACION DE UN DOLMEN

ACTIVIDADES DEL INSTITUT D'ESTUDIS CERETANS

Recientemente se ha localizado en el término municipal de Alp (Gerona) y concretamente en La Molina, un dolmen perteneciente al inicio de la Edad de los Metales, hacia el año 2000 a. de C. Se trata de un sepulcro megalítico de cámara simple.

Aunque se tenían noticias del citado dolmen del Paborde desde el año 1920, ha sido gracias al Institut d'Estudis Ceretans que se ha procedido a su excavación y restauración, recuperando las losas de la pared de margen que correspondían a la losa de cabecera y la del Oeste, colocándose la de cubierta.

Con la documentación del citado dolmen, el mapa megalítico de la Cerdanya queda completo en la zona de la Baga, ya que hasta ahora todos los sepulcros megalíticos conocidos correspondían a la Solana sobre la vía de comunicación del Segre. Así se constata la existencia de vías de comunicación de la Cerdanya con sus comarcas meridionales vecinas, de gran tradición en la Edad Media a través del Coll de Toses y Coll de Jou.

El referido I.E.C. es una entidad dedicada al estudio y conocimiento de toda la comarca natural de la Cerdanya. Dispone de las secciones de Arqueología e Historia, Flora, Fauna, Economía y Desarrollo y Folklore y Costumbres.

Aunque entidad joven, tiene ya en su haber interesantes trabajos realizados sobre las materias referidas. Ha editado o tiene en proceso de edición obras sobre arqueología, prehistoria, fauna (vida de los pájaros), etc. y en colaboración una obra de consulta de inminente aparición que contempla globalmente el aspecto socio-económico de las comarcas. Cada dos años celebra el Coloquio Internacional de Arqueología. En el próximo otoño lo hará en homenaje al Dr. Oliva y está previsto que el correspondiente al de 1982 lo sea en conmemoración del paso de añibal por estas tierras hace 2.000 años.

Gracias a la colaboración de la Concejalía de Cultura del Ayuntamiento de Puigcerdà, dispone desde hace dos meses de Museo. Esperanza hecha realidad y necesaria para que los ceretanos conozcan y valoren su pasado y les sirva de guía y norte en su futuro.

HISTÒRIA.— El sepulcre megalític del Paborde, a La Molina, terme municipal d'Alp, fou mencionat a l'any 1920 per Francesc Riuró, sense que es donés la deguda importància. A l'any 1980 per part de l'Institut d'Estudis Ceretans, s'ha practicat la seva excavació i restauració.

EXCAVACIÓ.— Encara que destruït i les seves lloses aprofitades per pa-

rets de marge, es conservava "in situ" la seva llosa Est, clavada i la de cobertura tumbada a terra.

S'ha practicat una cata de 4 x 4 m. englobant el sepulcre. El resultat de l'excavació ha estat pràcticament negatiu des del punt de vista prehistòric ja que fora d'algun fragment ceràmic no resta cap més indici del seu aixovar, però a la vegada s'ha constatat la seva reutilització en una època històrica indeterminada com a cabana de pastors; segons els restes d'una paret de pedra seca apareguda en el curs de l'excavació.

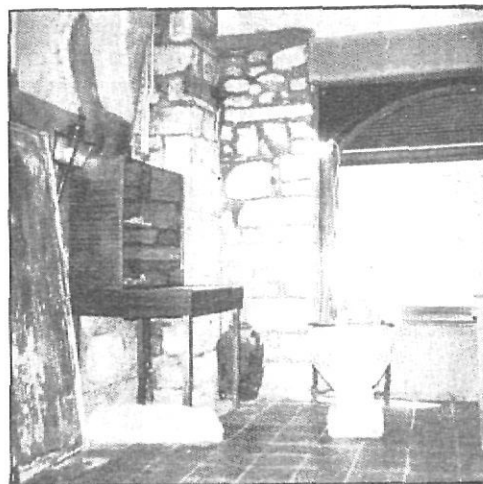
RESTAURACIÓ.— La tasca principal de l'Institut d'Estudis Ceretans ha estat la seva restauració, recuperant les lloses de la paret de marge, que corresponien a la llosa de capçalera i la de l'Oest i s'ha col·locat la de coberta.

VALORACIÓ HISTÒRICA.— Amb la documentació del dolmen de la Molina, el mapa megalític de la Cerdanya resta complet en la zona de la Baga, ja que pel moment tots els sepulcres megalítics coneguts corresponien a la Solana sobre la via de comunicació del Segre. Així aquest sepulcre —cronologia del qual per la seva tipologia correspon a una cambra simple hi ha de remuntar-la a finals del III mil·lenni— ve a constatar les vies de comunicació de la Cerdanya cap a les seves comarques meridionals veïnes, de forta tradició a l'edat medieval (Coll de toses i de Jou).

EL NOSTRE MUSEU

Des del mes de febrer hi ha obert a l'antiga capella de l'Ajuntament de Puigcerdà, al costat de l'oficina del CIT, el Museu Comarcal, sota l'organització de l'Institut d'Estudis Ceretans i el patrocini de l'Ajuntament de la Vila.

Per trobar l'origen del museu ens haurem de remuntar a quatre anys enrera, quan varen començar-se a celebrar els primers Col·loquis d'Arqueologia, els quals varen possibilitar la creació d'un grup d'aficionats. Aquest grup, que nasqué amb el nom d'Equip de Recerques Catalanes i que catalitzà en l'Institut d'Estudis Ceretans, es dedicà a la recerca i recolecció

d'objectes arqueològics de la nostra comarca. I d'aquest treball en són fills els objectes exposats al Claustre, que pot considerar-se una part de mateix Museu, i aquells objectes de vitrina que avui estan exposats a l'esmentada sala (monedes, ceràmica, fòssils cerdans, pintura d'En Cabrinetty, etc).

Si això ja és una realitat en perspectives de creixer, no falten tampoc els projectes. El primer d'ells, actualment congelat pels problemes de sempre: els diners, és l'existència d'una sèrie de plànols realitzats fa uns anys per encàrrec del CIT i d'una contracta amb el Bisbat per poder reestructurar l'interior del Campanar. D'aquesta manera, el projecte preveu construir a l'interior del Campanar uns replans, en cada un dels quals podria exposar-s'hi un tema de la nostra pròpia cultura (flora, fau-

na, indumentària, etc.). En un d'ells, en el pis de les campanes, es preveia col·locar-hi una maqueta de la Cerdanya, mentre la planta baixa podia servir d'oficina de recep-

ció, sala d'exposició i accés al Campanar.

Un altre projecte no tant ambiciós, però no menys important per continuar la tasca endagada per l'Institut seria fer en la futura Casa de Cultura (algun dia) del Museu i

l'Arxiu una mateixa cosa, pensant en el projecte del Campanar com a centre d'exposició "especialitzat" en temes folklòrics turístics.

R.

esports

CLUB POLIESPORTIU PUIGCERDÀ

Complex Poliesportiu III LIGA NACIONAL DE CLUB, 1980

Valedera para la 1a. FASE DE LA COPA PIRINEOS. GRUPO B. 1a. Jornada. Puigcerdà, 5 de julio de 1980 a las 5,30 horas de la tarde en la Piscina de Puigcerdà. Temperatura del agua: 26 grados.

Composició del Jurado: Juez Arbitro: Adrián Palomares López; Secretario: Alberto Bosom Comanges; Cronos: Clapera, Vivas, Albarracín, Serrat, Mas Condominas. Clubs Participantes: Abadessenc, Castellfollit, Puigcerdà y Santjoanenc.

400 METROS LIBRES MASCULINOS. CATEGORIA 11 AÑOS

1.	Ant. Ramos	Puigcerdà	6/48/0
2.	J. Ramón Vidal	Puigcerdà	6/53/4
3.	Fco. J. Navas	Puigcerdà	7/00/5
4.	Alb. Quintana	Castellfollit	9/16/5
5.	Fco. Masdemont	Castellfollit	10/20/7
6.	Sal. Busquets	Castellfollit	10/52/2

400 METROS LIBRES MASCULINOS. CATEGORIA 12/13 AÑOS

1.	Pere Bover	Puigcerdà	6/59/0
2.	M. Ang. Martín	Puigcerdà	7/04/9
3.	Gonz. Porset	Abadessenc	7/13/9
4.	Enric Gusinyer	Santjoanenc	7/41/2
5.	Gerard Costa	Abadessenc	7/44/7
6.	Esteve Banal	Castellfollit	7/46/5
7.	Josep Feu	Santjoanenc	8/00/5
8.	Jordi Mas	Puigcerdà	8/51/3
9.	Albert Freixa	Abadessenc	9/43/0
10.	Josep Elias	Castellfollit	10/13/0
11.	Lluís Abel	Castellfollit	11/14/7

400 METROS LIBRES MASCULINOS. CATEGORIA 14/15 AÑOS

1.	Crist. Clapera	Puigcerdà	5/49/2
2.	Pere Vivas	Puigcerdà	5/50/4
3.	Josep Camps	Abadessenc	7/21/0
4.	Alb. Bartrina	Santjoanenc	7/33/5
5.	Jordi Roquer	Abadessenc	7/48/6
6.	J. Ll. Moreno	Santjoanenc	7/49/1
7.	Gerard Freixa	Abadessenc	8/12/4
8.	Xavier Bosch	Castellfollit	8/36/9

400 METROS LIBRES MASCULINOS. CATEGORIA 16 y MAYORES

1.	Jordi Condominas	Puigcerdà	6/19/5
2.	Gerard Pujol	Abadessenc	6/22/0
3.	Simó Danés	Santjoanenc	6/42/8
4.	Jordi Vilà	Castellfollit	7/16/3
5.	Joaquim Camps	Abadessenc	7/59/4
6.	M. J. Lorenzo	Abadessenc	9/35/4

400 METROS LIBRES FEMENINOS. CATEGORIA 11 AÑOS

1.	Neus Cervosa	Castellfollit	7/58/4
2.	Montserrat Bover	Puigcerdà	9/18/5
3.	E. Grabulosa	Castellfollit	9/47/0

400 METROS LIBRES FEMENINOS. CATEGORIA 12/13 AÑOS

1.	Mart. Marín	Puigcerdà	6/23/0
2.	Magd. Pícola	Abadessenc	7/31/7
3.	M. del Monte	Castellfollit	8/54/7

400 METROS LIBRES FEMENINOS. CATEGORIA 14/15 AÑOS

1.	Dol. Serrat	Abadessenc	7/07/1
2.	Ma. C. Túnez	Abadessenc	7/31/0
3.	Marg. Plana	Castellfollit	7/34/3
4.	Lau. Fernández	Abadessenc	9/00/2

100 METROS ESPALDA MASCULINOS. CATEGORIA 11 AÑOS

1.	Josep Vivas	Puigcerdà	1/43/1
2.	J. R. Vidal	Puigcerdà	1/48/4
3.	E. Comamala	Castellfollit	1/54/0
4.	J. Sucarrats	Santjoanenc	2/00/6
5.	Ll. Quintana	Castellfollit	2/01/5
6.	Ll. Prats	Santjoanenc	2/06/2
7.	Pere Mas	Puigcerdà	2/08/0
8.	J. González	Abadessenc	2/19/7
9.	A. Torrent	Castellfollit	2/27/8

100 METROS ESPALDA MASCULINOS. CATEGORIA 12/13 AÑOS

1.	M. A. Martín	Puigcerdà	1/46/8
2.	J. Espigulé	Castellfollit	1/58/0
3.	Xav. Camps	Abadessenc	2/06/8
4.	Carles Cid	Santjoanenc	2/30/0
5.	Rob. Vila	Castellfollit	2/14/0
6.	Xavier Soy	Santjoanenc	2/22/0
7.	Alb. Freixa	Abadessenc	2/31/r
8.	Josep Elias	Castellfollit	Descalif.

100 METROS ESPALDA MASCULINOS. CATEGORIA 14/15 AÑOS

1.	Pere Vivas	Puigcerdà	1/27/10
2.	Jordi Navas	Puigcerdà	1/37/0
3.	M. Espigulé	Castellfollit	1/39/4
4.	J. Reixac	Castellfollit	1/41/2
5.	Josep Camps	Abadessenc	1/43/0
6.	Joan Ferrer	Abadessenc	1/47/6
7.	J. Granados	Santjoanenc	1/49/8
8.	Xav. Bosch	Castellfollit	1/54/8
9.	Crís Baher	Abadessenc	1/56/0
10.	Isidre Viu	Abadessenc	2/07/0

100 METROS ESPALDA MASCULINOS. CATEGORIA 16 y MAYORES

1.	Joan Pineda	Castellfollit	1/29/3
2.	Simó Danés	Santjoanenc	1/29/7
3.	Gerard Pujol	Abadessenc	1/41/0
4.	Xavier Colom	Abadessenc	1/54/2
5.	Joaquim Camps	Abadessenc	2/02/0

100 METROS ESPALDA FEMENINOS. CATEGORIA 11 AÑOS

1.	Esther Palomares	Puigcerdà	1/54/6
2.	Montserrat Bover	Puigcerdà	2/06/8
3.	Mireia Soler	Abadessenc	2/23/8
4.	Nuria Salvadó	Abadessenc	2/24/0
5.	Montserrat Reixach	Castellfollit	2/25/0
6.	Montserrat Grabulosa	Castellfollit	2/33/6
7.	Montserrat Rodríguez	Abadessenc	2/51/0

100 METROS ESPALDA FEMENINOS. CATEGORIA 12/13 AÑOS

1.	Conchita Tosas	Puigcerdà	1/25/8
2.	Marta Marín	Puigcerdà	1/40/3
3.	Susana Expósito	Puigcerdà	1/54/0
4.	Magda Pícola	Abadessenc	1/58/7
5.	Nat. Bosch	Castellfollit	1/59/0
6.	Ma. T. Anglada	Castellfollit	2/32/0
7.	Ma. C. Cuenca	Abadessenc	2/32/6

100 METROS ESPALDA FEMENINOS. CATEGORIA 14/15 AÑOS

1.	Teresa Granados	Santjoanenc	1/39/8
2.	Montse Roquer	Abadessenc	1/43/1
3.	Ma. R. Barnola	Puigcerdà	1/53/5
4.	Elis. Tarré	Abadessenc	1/57/0
5.	Inés Torrent	Castellfollit	2/00/4
6.	M. A. Soler	Castellfollit	2/01/0
7.	Eva Soler	Castellfollit	2/09/0
8.	Eva Guinó	Santjoanenc	2/33/0

50 METROS MARIPOSA MASCULINOS. CATEGORIA 11 AÑOS

1.	José Expósito	Puigcerdà	0/49/3
2.	F. J. Navas	Puigcerdà	0/54/8
3.	Ll. Wuintana	Castellfollit	0/58/0
4.	D. Vinyas	Santjoanenc	0/59/5
5.	Alb. Quintana	Castellfollit	1/04/2
6.	Marc Soriano	Abadessenc	Descalif.
7.	Enric Serra	Abadessenc	Descalif.
8.	F. Masdemont	Castellfollit	Descalif.
9.	J. Gusinyer	Santjoanenc	Descalif.

50 METROS MARIPOSA FEMENINOS. CATEGORIA 11 AÑOS

1.	Anna Villegas	Santjoanenc	1/17/3
2.	Mireia Solé	Abadessenc	1/24/9
3.	Nuri Gusinye	Santjoanenc	1/30/2
4.	Mont. Reixach	Castellfollit	1/34/7
5.	Nuria Salvadó	Abadessenc	1/39/5

100 METROS BRAZA MASCULINOS. CATEGORIA 11 AÑOS

1.	Josep Vivas	Puigcerdà	1/53/9
2.	Ant. Ramos	Puigcerdà	1/57/4
3.	Est. Camamala	Castellfollit	2/08/5
4.	Angel Plana	Castellfollit	2/20/5
5.	Jordi Bosom	Puigcerdà	2/20/5
6.	Marc Soriano	Abadessenc	2/32/1
7.	Enric Serra	Abadessenc	2/35/8
8.	Artur Torrent	Castellfollit	2/43/7
9.	Salv. Busquets	Castellfollit	3/31/2
10.	M. Verdaguer	Santjoanenc	Descalif.
11.	Jaume González	Abadessenc	Descalif.

100 METROS BRAZA MASCULINOS CATEGORIA 12/13 AÑOS

1.	Pere Bover	Puigcerdà	1/39/1
2.	Gonz. Porset	Abadessenc	1/56/2
3.	Xavier Camps	Abadessenc	1/58/0
4.	Jordi Mas	Puigcerdà	1/58/9
5.	Robert Vila	Castellfollit	2/08/0
6.	J. A. Muñoz	Santjoanenc	2/09/8
7.	J. Espigulé	Castellfollit	2/11/9
8.	Gerard Costa	Abadessenc	2/15/8
9.	Josep Feu	Santjoanenc	2/16/1

10.	Ll. Abel	Castellfollit	2/57/9
11.	J. C. Cid	Santjoanenc	Descalif.

100 METROS BRAZA FEMENINOS. CATEGORIA 11 AÑOS

1.	Neus Cervosa	Castellfollit	1/51/0
2.	Esther Palomares	Puigcerdà	1/50/7
3.	Encarna Grabulosa	Castellfollit	2/55/4
4.	Montse Rodríguez	Abadessenc	3/02/1
5.	Montse Carles	Abadessenc	Descalif.
6.	Mont. Grabulosa	Castellfollit	Descalif.

100 METROS BRAZA MASCULINOS. CATEGORIA 16 y MAYORES

1.	Xavier Masó	Santjoanenc	1/28/0
2.	Jordi Condominas	Puigcerdà	1/35/1
3.	Jordi Vila	Castellfollit	1/37/1
4.	Xavier Colom	Abadessenc	Descalif.
5.	Ernest Serra	Abadessenc	Descalif.
6.	M. J. Lorenzo	Abadessenc	Descalif.

100 METROS BRAZA MASCULINOS. CATEGORIA 14/15 AÑOS

1.	Cristian Clapera	Puigcerdà	1/34/0
2.	Jordi Navas	Puigcerdà	1/37/5
3.	Gerard Freixa	Abadessenc	1/42/2
4.	Jaume Armengol	Abadessenc	1/44/0
5.	Jordi Roquer	Abadessenc	1/45/9
6.	Joan Reixach	Castellfollit	1/47/2
7.	Josep Granados	Santjoanenc	1/48/2
8.	Moisés Espigula	Castellfollit	1/49/0
9.	Cris Baher	Abadessenc	1/53/3
10.	J. M. Granados	Santjoanenc	Descalif.

100 METROS BRAZA FEMENINOS. CATEGORIA 12/13 AÑOS

1.	Conchita Tosas	Puigcerdà	1/39/9
2.	Susana Expósito	Puigcerdà	1/52/0
3.	Carmen Rodríguez	Abadessenc	2/12/0
4.	Rosa Soler	Santjoanenc	2/19/2
5.	Ines Soler	Santjoanenc	2/34/0
6.	M. del Monte	Castellfollit	2/08/2
7.	M. C. Cuenca	Abadessenc	Descalif.

100 METROS BRAZA FEMENINOS. CATEGORIA 14/15 AÑOS

1.	M. R. Barnola	Puigcerdà	1/50/1
2.	Marg. Plana	Castellfollit	1/51/3
3.	Doru Compte	Santjoanenc	2/03/5
4.	M. C. Túnez	Abadessenc	2/21/4
5.	Marta Rugio	Santjoanenc	2/25/0
6.	Laura Fernández	Abadessenc	Descalif.

100 METROS BRAZA FEMENINOS. CATEGORIA 16 y MAYORES

1.	Dolores Serrat	Abadessenc	2/01/0
----	----------------	------------	--------

200 METROS MARIPOSA 12/13 AÑOS. MASCULINO

1.	Enric Gusinye	Santjoanenc	4/06/5
2.	Esteve Banal	Castellfollit	4/16/1

200 METROS MARIPOSA MASCULINO. CATEGORIA 14/15 AÑOS

1.	Xavier Ramos	Puigcerdà	4/06/6
2.	Jaume Armengol	Abadessenc	4/28/0

200 METROS MARIPOSA MASCULINO. CATEGORIA 16 y MAYORES

1.	Joan Pineda	Castellfollit	4/13/6
----	-------------	---------------	--------

PUNTUACION

1.	PUIGCERDÀ	462 Puntos
2.	ABADESSENC	391 Puntos
3.	CASTELLFOLLIT	388 Puntos
4.	SANTJOANENC	245 Puntos

Cal llegir...

SIGNES, LLENGUA i CULTURA
Sebastià Serrano
Edicions 62

Benvolgut company:

Durant dues tardes caloroses d'estiu he passejat de la mà del teu llibre "Signes, llengua i cultura". He après moltes coses, he rigut, he somniat i,

sobretot, he pensat. De vegades, presentim 8n estel enmig de la tarda, he accelerat el meu pas i m'he trobat dintre d'un bosc verge, on ciència i poesia estaven tan lligades que era impossible desfer llur resultat; i no temo ser agosarada si dic que tu mateix ets el conflent de ciència i poesia. Et proposes reflexionar sobre la nostra cultura, sobre tot allò que forma una cultura —el gest, el tacte, la mirada, els costums, el menjar. . .— i ho aconsegueixes plenament perquè ho fas amb el mateix afecte de la teva veu i dels teus ulls; és per això que

puc dir que el teu llibre traspua sinceritat. Has estat valent, Sebastià, escrivint un llibre de ciència amb la poesia dels teus ulls gronxant-se en els estels —cal ser valent per dir que un científic s'ha passejat en les nits de lluna plena, ara, al 1980—.

Ens dius que vols descobrir l'art de fer novel·les: el descobriràs. Perquè quan cal saps aturar-te i, sobretot, perquè posseeixes la senzillesa que només coneixen els grans homes. Endavant!

Fins aviat.

LAURA

¿ERES TU ACASO?

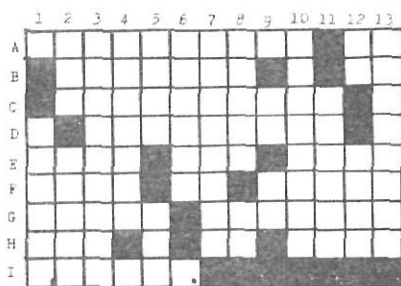
REFLEXIONES

- * Una luz de púrpura
- * envuelve con misticismo
- * el ambiente casi extraño
- * de mi claustro cotidiano.
- * Cierro los ojos. De súbito
- * recorren mi mente sutiles
- * imágenes etereas,
- * brisas fragantes,
- * olores de incienso,
- * melodías fantasmales,
- * cegador sueño. La vida:
- * impotencia ante un juego,
- * un azar imaginario
- * que se presta a desconcierto.
- * Con raro asombro descubro
- * que aquella sutil imagen,
- * aquella envolvente brisa,
- * aquel perfume salvaje
- * y aquella melodía
- * sólo son mi ceguera
- * indiferencia ignorada
- * . . . mi sordera.
- * Ilógico afán que ciega
- * por unir cada eslabón,
- * absurdo morir dudando,
- * "eterna contradicción"!
- * Verónica

- * Es el viento que mueve las hojas del árbol
- * Es el trigo que crece en medio del campo
- * Son las nubes caminantes allá en lo alto
- * Es la sierra que se yergue orgullosa en mi canto
- * Son las flores tan bellas que cultiva mi amo
- * Son aquellos senderos recorridos de cuando en cuando
- * Es la fría nieve del corazón de un amado
- * Es el bosque oscuro rodeado de prados
- * Es la luz triste del Sol en su ocaso
- * En fin, eres tu, para qué negarlo.
- * Carlos.
- * TRADUCCIO de la poesia dedicada a Edgar Allan Poe

ANEM

- * Anem a enterrar una fada;
- * anem, a un querubí manca sepultura. . .
- * encara que viu de nou de forma etèria
- * entre la gent que la porten al cor.
- * Anem a tornar-la a la mare,
- * anem a coronar-la amb la ponsella;
- * quan, suaument, la posarem al fons de la tomba
- * pensarem que no n'hi haurà una altra com ella.
- * Anem a tirar-li flors;
- * per entre la terra li arribarà la pluja;
- * mai més cap dolor
- * farà llarg el pas de les hores.
- * Anem. . .
- * Si tu hi ets convidat
- * desitja-li el descans sant;
- * deixa que la pietat pagui amb un petó,
- * i plora amb nosaltres, en silenci, la pèrdua.
- * J.P.S.
- * Desembre, 79

Fragmento de "EL DERECHO A LA DIFERENCIA", J.P. Poirier (RUFACA, núm. 29)

Damero 1

0-5 A-13 0-10 H-1 I-4 0-13 F-11 0-8 0-5 H-3

Ciento uno

E-2 I-5

0-4 0-4 0-9 0-10 E-12 E-1 F-2 0-7 0-2

Satisfacción, jolote, gusto.

0-11 0-7 0-12 0-6 E-7 0-12 F-13 H-10 F-7

Conservante, guardarte en mí.

Tomase parte of lo ajeno

0-6 A-2 F-11 0-4 0-9 F-12

0-6 0-11 0-2 I-3 0-3 A-1 0-13 0-7 F-3 H-7

Calidad de unánime

0-13 0-7 H-11 0-5 0-4 0-1 0-7

Cercadad y preservad alguna parte del punto ordinario

0-1 0-8 A-7 0-1 0-10 0-7 0-13

Precisadamente, confesar el secreto

0-1 A-4 0-5 0-1 H-8 H-5 0-8 0-5

Poesía en positivo extendido de acción armada y adalida.

0-6 0-2 0-12 0-7 0-3 0-13 0-11 0-1

Haros cálculos

0-13 0-8 0-6 I-6 A-10

Hoguera

0-3 F-10 0-1 0-9 0-4 0-10 H-13 F-6

Divertid

0-4 A-6 0-10 0-3 0-1

Apoteof.

Nontramiento que regularmente se hace por votos (plural)

■ Regla de tres: Puigcerdà és al Barça, com netejar l'estany és a guanyar la Lliga.

■ Es continua demostrant que la participació en les tasques culturals, a Puigcerdà és màxima: No col·laborant, clar.

■ Ha augmentat la consciència de tots en quant a mantenir el poble més net: Les papereres són netes a totes hores.

■ La Festa Major, com sempre: La "Major Festa" de Puigcerdà.

■ Està demostrat que el cinquanta per cent de l'enllumenat públic funciona perfectament.

■ La qüestió que sempre es planteja a Puigcerdà, i que és la del "QUE FEM?", ha deixat pas a una solució ben clara: MILLOR NO FER RES.

■ Sobre todo, digáselo a su vecina. . .

SOLUCION DAMERO - 1

"Comprender el derecho a la diferencia es progresar hacia una sociedad de libertades auténticas y de tolerancia".

EL DERECHO A LA DIFERENCIA
J. P. Poirier (Rufaca, núm. 29)

cartes a rufaca

AL SEÑOR PRESIDENTE DE LA JUNTA ADMINISTRATIVA DEL HOSPITAL PARTICULAR DE PUIGCERDÀ

En la RUFACA del mes de junio, se publica lo que en el Pleno del Ayuntamiento del mes de mayo se debatió referente al Hospital.

Como sea que en diversas ocasiones he manifestado mi parecer sobre el Hospital, creo un deber intervenir una vez más, exponiendo mi punto de vista como ciudadano libre, sobre este particular, y para ello me voy a basar en lo escrito sobre el Pleno mencionado.

La parte contable expuesta no puedo opinar por estar muy simplificados los diversos conceptos tanto del Activo como del Pasivo detallado.

En cuanto a la "Moció Socialista" y al resto del Pleno, creo que todos los señores que en la misma intervinieron expusieron su opinión con lamejor voluntad, pensando siempre en lo mejor para el Hospital, no sé quien forma la Junta Administrativa del Hospital, pero según los comentarios en nada se ajusta a lo dispuesto en el Artículo 5 del Capítulo II del Reglamento del Hospi-

tal Particular de Puigcerdà, de 3 de noviembre de 1952, y si empezamos por saltarnos a la torera lo que está estipulado, y que debe ser la guía para la marcha de toda Entidad, forzosamente deberán surgir problemas que a la postre han de perjudicar a la Entidad que así actúa.

De un tiempo a esta parte se han venido haciendo campañas propagandísticas de nuestro Hospital, tanto en Prensa como en Radio, me parecen muy bien siempre y cuando se ajusten a la realidad, y Vd. sabe wue se replicaron algunos escritos surgidos en presa de nuestra región, y hubo dificultades incluso para que estas réplicas fueran publicadas, ¿por qué hubo esta presión desde Puigcerdà para que no fueran publicadas?, tal ocurrió con "La Vanguardia", que sí publicó el escrito replicando al inserto por D. Jose Gisbert, pero no así "El Correo Catalán", que no publicó la réplica suscrita por tres puigcerdaneses relacionada con los escritos del Sr. Pedro Madrenys, teniendo en cuenta que dicho escrito cumplía fielmente lo ordenado por la Ley de Prensa vigente, y el apartado a) del artículo 20 de nuestra Constitución, sobre libertad de expresión.

Yo creo que el "meollo" del problema del Hospital hay varios factores que lo crean, y la solución sería debatirlos no en Pleno Municipal, sino en un Pleno pero del PUEBLO, para que la Junta que Vd. preside presentase al PUEBLO su situación y sus problemas y entre todos buscar la solución, y me permito recordar una vez más "que tengamos en cuenta que nuestra comarca por desgracia democráticamente no crece" y por lo tanto hemos de sujetar nuestra actividad a lo que en realidad tenemos, y ser realistas no pretendiendo crear ni montar "castillos" que en conciencia sabemos que no podremos sostener y que al final han de derrumbarse arrastrando consigo la obra de tantos años.

También sería conveniente repasar un poco lo escrito por diversas personas y conductos con referencia al Hospital, pero no solo para leerlos y dejarlos, sino para estudiar lo que se dice, y si en verdad hay motivo para una intervención, o recoger aquella sugerencia que podría quizá resolver alguno de los muchos problemas que tiene el Hospital, creo que con toda honestidad debe hacerse.

Señor Presidente, Vd. lo sabe bien, se podría escribir mucho sobre nuestro Hospital pero en cierta ocasión ya decía que los "comentarios que circulan por la Villa en nada benefician al Hospital", al contrario crean climas de total desorientación, y pasan los días y nada se resuelve, creo que esta no es la forma adecuada para llevar una Entidad como la nuestra, y que por otra parte tenemos una obligación todos los que somos y vivimos en Puigcerdà de tomar conciencia del problema o problemas que existan y también es una obligación de todos el buscar las soluciones para que este patrimonio NUESTRO lo continúe siendo, que el personalismo quede al margen de esta tarea, y que se debe tener al PUEBLO debidamente informado.

Creo recordar que a raíz de un incidente surgido en el Hospital, se planteó por una Central Sindical, una protesta sobre un servicio y a raíz de este problema se dijo que se celebraría una reunión de PUEBLO para hablar de este tema, esto parece ser fue en enero o febrero, y nada se ha hecho, yo pregunto: ¿por qué, señor Presidente, no se ha convocado?, esta postura indica que la cosa no marcha, y por lo tanto la herida puede llegar a gangrenarse y entonces habrá que amputar, y no creo que esta sea una solución que nadie pueda aceptar para nuestro Hospital, y me permito recordar a todos y repito a los señores regidores que intervinieron en el Pleno citado, que no sólo es incumbencia de ellos, por el hecho de estar hoy en el Ayuntamiento, sino que el Hospital es una Entidad Particular del PUEBLO y como tal debe éste tener su intervención, nada positivo se saca criticando actuaciones de unos a otros, lo que hace falta es canalizar el problema por el cauce legal establecido y buscar las soluciones pertinentes pero eso sin olvidar que el PUEBLO también cuenta en este problema.

Antonio BRUNET Mateu

LA PLANIFICACIÓ DE LA CERDANYA

En el núm. 28 de RUFACA hi ha un escrit firmat per F.X. Bosom, que fa referència a una reunió en la Sala d'Actes de l'Ajuntament de Bellver. Aquesta reunió va ésser convocada per la Direcció General de Política Territorial de la Generalitat amb representants de l'Alt Urgell i la Cerdanya. Jo crec que aquests contactes podran ésser molt possitius i són necessaris, però primer de tot hauríem de posar-nos d'acord els cerdans sobre el que volem que sigui la Cerdanya.

Des del Tractat dels Pirineus, que per la nostra comarca va ésser nefast i que seguirà pesant com una llosa damunt la mateixa, fins la divisió de la Cerdanya Espanyola, un tros d'ella a la província de Lleida i l'altre a la de Girona, tot contribueix a què sigui difícil que els habitants d'aquesta comunitat natural ens poguem entendre; dic difícil però no impossible, crec que s'haurien de fer reunions, seminaris, conferències, assemblees, etc. a nivell de Cerdanya per intentar primer de tot, saber d'una manera clara que volem per la nostra terra.

Després i solament després, podrem per mitjà de la nostra Generalitat i de totes les entitats que creguem necessàries, fer alguna cosa que sigui positiva per la nostra comarca, la Cerdanya.

Joan VIDAL

PER QUE SERVEIX L'ESCOLA D'ARTS I OFICIS?

A l'anterior número de RUFACA apareixia una entrevista amb en Joan Descarga director de l'Escola d'Arts i Oficis, en la qual, entre d'altres coses, es feia una dura alusió al PSUC que interpretem com una invitació a participar en el debat. És per això que voldríem fer quatre puntualitzacions sobre algunes afirmacions de l'entrevistat i recalcar quatre punts més que considerem bàsics per l'Escola d'arts i oficis.

A. CONSIDERACIONS

1. Contra l'Ajuntament.

Una de les constants que hem pogut observar en aquest "Xerrant" és l'actitud de carregar contra l'Ajuntament. En moltes de les respostes hi ha aquesta mena d'obsessió. És evident que com a PSUC no hi tenim massa a dir, doncs cap dels nostres militants està inclòs en l'àrea específica de l'ensenyament i la cultura, i això fa que, en aquest aspecte, no tinguem la responsabili-

tat de sentir-nos involucrats en unes crítiques que pretenen fer veure la desconexió la manca d'interès i el desconeixement del funcionament de l'escola. Però de totes maneres, en fem esment per remarcar aquesta actitud.

2. Contra el poble.

Ens xoca, també, l'opinió que en Joan Descarga té del poble de Puigcerdà. I més tenint en compte que ell no valora mai la seva posició ni el treball concret que hagi pogut fer envers aquest mateix poble que critica.

Més concretament, des de dubtar "si el poble se la creu (l'escola)" a manifestar que "els pares no tenen interès per res en la mida que són ignorants perquè volen ser ignorants", passant per "la manca d'interès total" que reiteradament va assenyalant per tal de buscar justificacions a un desenvolupament insuficient de l'escola, per no dir un fracàs en aconseguir uns objectius pretesament definits. Tot això ens fa pensar que en Joan Descarga no ha sabut mai en quin lloc ha estat actuant, que no ha vist mai quin era el camí per apropar-se a aquest poble que ell critica. I que aquest apropament no vé determinat per la quantitat de cartells que es puguin emprar en una determinada campanya de divulgació.

3. Contra el PSUC.

Endemés de les referències globals contra l'ajuntament i el poble n'hi ha d'altres concretes contra el PSUC. Sobretot la que fa esment a que aquest partit no hi ha vist mai la seva funció social a l'escola. És què amb aquesta manera de plantejar-la en pot tenir de funció social? D'alguna manera el PSUC pot responsabilitzar-se de com es va montar l'escola? O de com funciona? O en el nomenament del seu director?

4. Contra la Cultura.

El que s'ha dit fins aquí pot apropar-nos a la concepció que de l'art en té Joan Descarga. Però si a tot això hi afegim les seves pròpies confessions de "personalisme", de "cansament personal", etc., la conclusió obvia serà que ens trobem (encara!) davant d'un d'aquells "artistes" que, com a tals, es creuen tancats en la seva torre de marfil esperant que "els profans" anem a rendir-los culte. Si un dels dos objectius que subratlla el Director de l'Escola d'Arts i Oficis és el de "crear un lloc de reunió i tertúlia, és a dir, un centre neuràlgic que aglutinés les inquietuds de la gent", ens sembla, sinó utòpic, francament magre, doncs no hi veiem cap concreció pràctica de la funció social que, sens dubte, hauria de tenir l'Escola.

► Amb tot plegat l'única cosa que fa en Joan Descarga és escometre sobre el poble, escometre sobre l'Ajuntament, escometre sobre el PSUC, mentre ell, artista per sobre el bé i el mal, no té cap altra culpa que aquelles que se suposa que han de perdonar-se a una persona que es dedica —segons les seves paraules— a una activitat tan poc rendible com és la cultura.

B. ALTERNATIVES.

Aquests quatre punts ens condueixen directament a les quatre bases alternatives que pel PSUC són imprescindibles d'aplicar a l'Escola d'Arts i Oficis:

1.— Que l'Ajuntament, i en concret els responsables de la Comissió de Cultura, exerceixi el control efectiu de l'Escola tant en la vessant econòmica com en la pedagògica.

2.— Que l'Escola sigui quelcom més que un "lloc de tertúlia" i sigui d'utilitat pel poble convertint-se "en un taller, en una petita indústria" (cosa difícil) o que s'articuli amb els plans oficials de forma que els estudis allí realitzats intitulin l'alumnat capacitant-lo per passar a nivell superiors.

3.— Que s'aconsegueixi una veritable funció social de l'Escola cercant els camins per a que pugui arribar als nens DEL POBLE mitjançant les escoles.

4.— I que els responsables de l'Escola entenguin que l'"artisticitat" no ha d'anar deslligada de la serietat i que, en conseqüència, actuïn com a professionals cercant solucions concretes i no esperant a que aquestes vinguin soles.

El PSUC, per tant, vol manifestar el seu recolzament a una Escola d'Arts i Oficis que COMENCI a complir alguna funció social, doncs, al contrari d'en Joan Descarga, pensa que la cultura ha de ser —és— sempre rendible.

Comitè Local del PSUC

EL COTO DE CAZA DE FONTANALS DE CERDANYA ES ILEGAL

Desde hacía varios meses se rumoreaba que el municipio de Fontanals de Cerdanya que comprende, si no me equivoco, los pueblos de Las Pareras, Queixans, Urtx, El Vilar y Escardacs, quería separarse de la Sociedad de Caza y Pesca de la Cerdanya para formar un coto de caza independiente. Hoy el coto de Fontanals es una realidad.

Indudablemente estaban en su derecho al hacerlo; se encontraban amparados por la normativa de la vigente ley de Caza. Sin embargo esta protección no por legal es

justa, ni deja de tener un carácter meramente formalista, por las razones que a continuación expondré. Porque, como todos sabemos, con la aprobación del Estatut d'Autonomia de Catalunya y la elección de su Parlament, el reconocimiento, afirmación y potenciación de la realidad comarcal de Catalunya en todos sus aspectos es un hecho. En cambio parece que nosotros pensamos de forma distinta, pues hace unos años teníamos un coto de caza de características netamente comarcales que en la actualidad ha quedado reducido a menos de la mitad de su extensión inicial; primero fue el municipio de Ger el que se segregó, hace unos cinco años, luego, los pueblos de All, Olopte e Isovol, ahora el de Fontanals; quizá no tarde mucho en hacer lo mismo el de Bolvir.

La problemática que aquí se expone no se plantearía si el municipio de Puigcerdà tuviera una extensión de terreno cinegético más proporcionado al número de sus vecinos que practican el noble deporte de la caza; pero apenas tenemos terreno cinegético. Sin embargo Puigcerdà posee algo que en mi opinión es más valioso: Puigcerdà tiene un colegio de E.G.B., un Instituto de Bachillerato y una Escuela de Formación Profesional; Puigcerdà tiene un hospital comarcal, un cuerpo de Bomberos y otros servicios, todos ellos muchas veces no valorables en dinero y de los que nos aprovechamos todos los ceretanos. Ahora también es cierto que estos servicios son de carácter público y que Vds., señores promotores del coto de Fontanals, pagan por su utilización pero no es menos cierto que también el deporte, y por tanto la caza, es un servicio público y que también pagamos para ir a cazar.

Sin embargo esta primera afirmación tampoco es del todo exacta porque como todos sabemos, el Ayuntamiento de Puigcerdà, y no el de Fontanals, sufraga (al menos en parte) a través de los impuestos que pagan sus vecinos, sean o no cazadores, la infraestructura de estos servicios a fin de mantenerlos en buenas condiciones de funcionamiento. Un ejemplo lo tenemos en los gastos de mantenimiento de los colegios (calefacción, colocación de cristales rotos, incluso creo que gastos de transporte escolar, etc. . .) otro en los más de veinte millones gastados en las instalaciones que hoy hay en el Club Polideportivo, etc. . .

Más sorpresa e indignación causa el hecho de que haya sido precisamente un miembro de la Junta directiva de la sociedad de Caza y Pesca de la Cerdanya uno de

los promotores de este coto; miembro éste que fue elegido democráticamente por todos los socios en una pasada Asamblea General para defender los intereses de los socios y la unidad de la Sociedad y no para fomentar tendencias disragadoras: actitud ésta tanto más reprochable por cuanto dicho señor en ningún momento presentó su dimisión.

En cuanto a las razones que se han aducido para hacer el coto de Fontanals, si bien en un principio parecía que se querían fundamentar en motivaciones personales, más tarde se ha pretendido hacerlo en la mala gestión de la actual Junta Directiva, lo cual es incomprensible, pues esta vez la buena voluntad y ganas de trabajo de sus miembros nos fue suficientemente demostrada en la pasada Asamblea General, y no sólo con palabras sino con hechos.

En resumen, pienso que junto a un conjunto de circunstancias que se nos hace difícil comprender a todos, han sido razones egoístas las que han primado; razones egoístas de unos pocos, muy pocos, pues me consta que muchos de los que han coadyuvado con sus firmas a la creación de este coto de caza lo han hecho presionados y, como ocurre muchas veces, por temor al "que pensarán los otros si no firmem" y al "serem els únics que no haurem firmat" y no por una razón sustantiva y fundada. Digna de mención es esa política a que antes he aludido, de disfrutar de lo propio y compartir, no lo de los demás, porque el Club Polideportivo, el hospital, el cuerpo de Bomberos y los colegios son patrimonio de todos, sino aquello que a algunos nos supone un mayor esfuerzo el conseguirlo o conservarlo, mientras otros se benefician por igual independientemente de cual sea su aportación real. Esta carta, aunque algo distinta, pero con un contenido de fondo idéntico debió publicarse hace unos tres meses, cuando aún no se había creado el coto de Fontanals, pero por defectos de forma no fue posible, entonces con los argumentos que exponía pretendía que los promotores del coto de Fontanals suspendieran las gestiones que estaban llevando a cabo. Ahora, aunque quizá un poco tarde, pues el coto de Fontanals es ya una realidad, permítaseme esta tribuna de la revista RUFACA, abierta a toda la Cerdanya, para llamar a las partes en discordia a un diálogo que permita encauzar un conflicto que está causando gran malestar entre todos los cazadores.

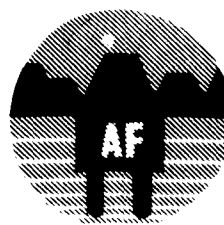
ANDREU T.
(Un cazador de Cerdanya)

CAIXA
DE
PENSIONS

"la Caixa"

JOSE ANTONIO 2 2 TELEFON 880 147

PUIGCERDÀ

MEF, S.A.

MUNTATGES ELÈCTRICS,
DOMÈSTICS I INDUSTRIALS

Avinguda Dr. Piguillem, 3- PUIGCERDÀ (Girona)

Antiguitats

E. ORRI

Major, 30

TLL.: 880.287 PUIGCERDÀ

Palau 3

Major, 13 - Telèfon 88 06 99 - Puigcerdà

CONSTRUCCIONES
F. BRAVO

COLONIA SIMON, 17, 1o, 1a.
TELEFONO. 88 13 44
PUIGCERDÀ (GERONA)

ELECTRODOMÈSTICS

PIRINEU

Avinguda Dr. Piguillem, 3
PUIGCERDÀ
(Girona)

selecciones

SOUVENIRS - JUGUETERIA
ARTICULOS REGALO

LISTAS DE BODA

PLAZA DEL CAMPANARIO, 10
Tel. 88 02 77

PUIGCERDÀ

CAN BORRELL

MAS CATALÀ
MERANGES (LA CERDANYA)
T. 972-880033

CUINA TÍPICA CATALANA GUARDONADA
AMB ELS PREMIS "IGNASI DOMENECH"
1978 i 1979

6 APARTAMENTS RÚSTICS DE LLOGUER
I PLENS DE COMODITATS

AMBIENT MOLT SELECTE * 50 PLACES *
(Aconsellem reservar plaça per telèfon)

cuinats premiats:

- CAÇOLA DE POLLASTRE AMB PRUNES, PANSES i PINYONS
- TRUITA DEL SEGRE AMB Salsa D'AMETLLES
- CAÇOLA DE CONILL AMB PERES DE PUIGCERDÀ i NAPS DE TALLTENDRE